

TO THE MEMORY OF
MY CHERISHED FRIEND,
EVER KIND AND COURTEOUS,
RABBI MARTIN LEVINE

ספר

תורת חובות הלבבות

הברו בלשון עברי

הדיין החסיד רבינו בחיי ב"ר יוסף זצ"ל

תרגמו ללשון עברי

רבי יהודה אבן תבון ז"ל

חוכרת שניה תכיל

שער הבחינה ושער עבודת האלהים

עם העתקה אנגלית

מאת

הק' משה חיים חיימזאהן

ניו יארק, שנת תש"ב לפ"ק

DUTIES OF THE HEART

By

Bachya ben Joseph ibn Paquda

Translated from the Arabic into Hebrew by

JEHUDA IBN TIBBON

**Second Treatise on the Examination of Created Things
and Third Treatise on the Service of God**

with English Translation by

Rev. MOSES HYAMSON, B.A., LL.D.

Rabbi, Orach Chaim Congregation

Professor Emeritus, Jewish Theological Seminary of America

Copyright, 1944, by
MOSES HYAMSON

NEW YORK
BLOCH PUBLISHING COMPANY
"The Jewish Book Concern"

1941

FOREWORD

"The Duties of the Heart", of which the second and third parts are here presented with an English version, was written by Bachya ben Joseph Ibn Paquda. He was a Spaniard and held the office of *Dayan*. The work, composed in the 11th century, was written in Arabic. Its title is *Kitab al-Hidaja ila Faraid al-Kulub*. Arabic was the familiar vernacular as well as the literary medium of the Jews who dwelt in Mohammedan lands, including Spain and Portugal, at that time under Moslem rule. It was a foreign tongue to their brethren in the rest of Europe under Christian rule. Bachya's work might have perished or been buried among other Arabic manuscripts in antiquarian libraries. Its rescue from that untoward fate is due to a Spanish Jew, Judah ben Shaul Ibn Tibbon, born in Granada, in 1120, who removed to Lunel in southern France, where, like many Jewish scholars, he obtained his livelihood by the practice of medicine. Judah Ibn Tibbon translated the Arabic text into Hebrew. He wrote two prefaces—one somewhat lengthy at the beginning of the book; the second, much briefer, before the second treatise.

In the former, he descants on the difficulties of translation, particularly from Arabic with its wealth of terms into Hebrew with its limited vocabulary. Such translations as came within his purview were, he says, unsatisfactory. A translator, he adds, needs special qualifications—knowledge of the language from which he translates, and of the language into which he translates. He must also be acquainted with the subject-matter. Moreover, he should have had personal contact with the author of the book he translates, or, at least, with one of the latter's disciples, so that his version should not be a misinterpretation. In view of the above considerations, Ibn Tibbon was disinclined to undertake any such task.

What changed his mind?

The head of the Jewish Community of Lunel, Rabbi Meshullam ben Jacob, was a distinguished scholar of wide culture, deeply interested in many branches of Jewish literature—Torah, Hebrew Grammar, Poetry, Ethics. An original writer, he was also a collector of books on these various topics, which he made accessible to his coreligionists. Rabbi Meshullam learnt that a Sephardi scholar, Bachya the Dayan, son of Rabbi Joseph, had composed a work on the Duties of the Heart, based on the doctrine of Monotheism. He secured a copy of the Arabic work; and, as Arabic was foreign to European Jews who lived outside the Iberian Peninsula, he gave an order to Samuel Ibn Tibbon to make a Hebrew translation of the first part, the Treatise on the Existence and Unity of God.

Ibn Tibbon was reluctant to undertake the task, for the reasons above stated; but he could not refuse to obey the order of the head of the Community. So he yielded to the wishes of Rabbi Meshullam, and translated the Introduction to the work and the first treatise.

Some time after Samuel Ibn Tibbon had completed the task assigned to him, Rabbi Meshullam commissioned another scholar, Rabbi Joseph

Kimchi,¹ to make a translation of the book—which he did. Later on a renowned scholar, Rabbi Abraham ben David,² commissioned Jehudah Ibn Tibbon to continue with his translation of the Duties of the Heart to the end. Again, Ibn Tibbon expressed his reluctance to do so. He had no wish to tread on the heels of a contemporary who had already completed the translation. A new version would be an implied slur on the extant work. He therefore begged to be excused. His scruples were overcome. A letter was shown him in which Rabbi Joseph Kimchi declared that he had no objection to another translation being prepared. And then Ibn Tibbon consented and completed his version. All this is set forth by Ibn Tibbon in his second preface which precedes the second treatise. In this preface, he points out that three versions were now extant. Some own his translation of the entire work; others possess Kimchi's translation, in its entirety; others again possess a composite volume, of which the translation of the Introduction and the first treatise were by Ibn Tibbon, while the rest of the work was Kimchi's version. Ibn Tibbon does not wish to be held responsible for errors in Kimchi's work, nor does he desire Kimchi to be blamed for his (Ibn Tibbon's) mistakes. He asks the competent reader to correct whatever errors he finds, and concludes with the plea, "Where I have fallen short, may the reader judge me leniently, and may the Creator reward him."

A fragment of Kimchi's version of the Treatise on Repentance, extant in manuscript at the Leipzig Library, was printed in Ben-Jacob's edition of the *CHOBOTH HALEBABOTH* with a German Introduction by Dr. A. Jellinek (Leipzig 1846). It is also reprinted in Dr. Zifroni's edition (Jerusalem 1938). To judge by this fragment, Kimchi's version surpassed Ibn Tibbon's in elegance of style and purity of diction. Yet the latter's translation has been accepted as the standard version which has secured for Bachya's work an honoured place in classical medieval Hebrew literature. Ibn Tibbon's style is indeed rugged and difficult. He apologises for coining words and introducing new Hebrew forms. Occasionally he departs from the original, changing the text and omitting phrases. But these deviations are rare. On the whole, he faithfully follows the original, and has succeeded in reproducing the meaning of the author in a virile and spirited version, that calls for close concentration on the reader's part and richly rewards him for his earnest study.

The undersigned has striven to give Ibn Tibbon's text correctly,* with a translation, faithful to the original, and with due respect to English idiom.

The editor tenders his grateful acknowledgment to Mr. M. Perlmann, Ph.D., for the considerable painstaking and conscientious help he has rendered in seeing the book through the Press.

M. HYAMSON

Tishri 5702

¹Father of David Kimchi, the famous commentator on the Bible.

²The R.A.B.A.D. who wrote critical notes on Maimonides' Code, a Commentary on Alfasi's Summary of Talmudical treatises and also original Novellae. He was the head of a college of Rabbinic studies at Posquières, the expenses of which he himself defrayed.

*The asterisks in the Hebrew text refer to the punctuated words as given at the end of the book.

CORRECTIONS

On the first page of the foreword, lines 2 and 8 from the bottom, the name of the translator should be Judah (not Samuel).

Page 20, line 16, third word, read במה .

Page 46, line 5, second word may also be והמחסה i. e. shelter ("food, clothing and shelter").

Page 50, line 1, second word, read כפי .

Page 51, line 18, eleventh word; better read according to the translation והטעם i. e. "the reason is." The vocalized word as given at the end of the book would mean "and they were misled."

Page 63, line 3, fifth word read אותי .

Page 68, line 22, eighth word, read כשערה .

השער השני שער הבחינה

בכאור אופני הבחינה בכרואים ורכ טוב האלהים עליהם

זוה פתח השער

אמר המחבר מפני שהקדמנו בשער הראשון אופני יחוד האלהים בלב שלם, והיתה הבחינה בחכמה הנראית בכרואת הבורא יתעלה הדרך הקרובה אל בירור מציאותו והנתיב הסלול לדעת אמתתו, התחייבנו להדביקה אליו כדי לסמוך כל שער אל מה שהוא דומה לו מן השערים ולהביא אחר כל ענין מה שיאות לו מן הענינים אשר בהם נתחייב בעבודת האל יתעלה אשר בראנו לה, כמו שאמר החכם (קהלת ג'), והאלהים עשה שייראו מלפניו, ונאמר תחלה כי טובות האל יתברך על ברואיו, ואם הן כוללות את כלם כמו שאמר הכתוב (תהלים קמ"ה), טוב ה' לכל, רובם כעורים מהכירם ומהבין גודל מעלותם, ואינם משכילים ענינם מפני שלשה

דברים:

אחד מהם רוב התעסקם בענין העולם ותענוגיו והתאוותם מה שלא יגיעו ממנו והתעלמם מהביט אל טובות הבורא עליהם מפני שלבם תלוי בעוצם מה שהם מקוים ממלאת תאותם והשלמת משאלותם, כי כל אשר יגיעו ממנו אל מעלה, מבקשים מה שהיא למעלה ממנו ודורשים מה שאחריה, ותמעטנה בעיניהם הטובות הרבות, ותקטננה אצלם המתנות הגדולות, עד שהם חושבים כל טובה שיש לזולתם כאלו נשללה מהם, ומה שהגיע אליהם ממנו רעות מוצאות אותם ולא יבינו אל פעולות ה' המטיב בהם אליהם, כמו שאמר הכתוב (תהלים י') רשע כגובה אפו כל ידרוש אין

אלהים כל מזמותיו:

והשני צאתם אל העולם הזה והם נמשלים כבהמות סכלות וכעיר, כמו שאמר החכם (איוב י"א), ועיר פרא אדם יולד, והתגדלם בטובות

SECOND TREATISE

On the examination of created things and
God's abounding goodness towards them.

INTRODUCTION.

As we began, in the first treatise, with a discussion of the various modes in which the Unity of God can be demonstrated so that it shall be wholeheartedly accepted, and found that examination of the wisdom manifested in the Universe which the Creator called into being, is the most direct and surest road to a realization of His existence and reality, we deem it our duty to deal immediately with this theme so that to each treatise the one most nearly resembling it should be joined, and each topic should be followed by what is appropriate to it—this being among the subjects which we have to deal with in regard to the Almighty's service, the purpose for which we were created, as the wise man said (Eccles. 3:14) "And God hath so made it that man should fear before Him". First we have to note that though the benefits God bestows upon His creatures are all-embracing, as Scripture saith (Ps. 145:9) "The Lord is good to all", the majority of mankind are too blind to recognize these benefits or comprehend their high excellence.

There are three reasons for this lack of comprehension on their part.

1. Their absorption in secular affairs and pleasures, their longing for something they cannot get from this world, their neglect to contemplate the benefits God bestows upon them because the sole hope on which their hearts are fixed, is the satisfaction of their desires and fulfilment of their wishes. Whatever stage of success they attain, they seek to proceed higher and further. The numerous benefits enjoyed by them are, in their view, but few. The great gifts already conferred on them, they deem small, so that any advantage gained by another person, they look upon as having been taken from them. Happenings that come to them from God they regard as calamities that have befallen them. They do not reflect upon the works of the Lord that are for their benefit, as Scripture saith (Ps. 10:4) "The wicked, in his high arrogance, does not enquire. God is not in any of his thoughts".

2. The second reason is that human beings when they come into this world, are like foolish beasts and an ass's colt, as the wise man saith

האלהים העודפות והתגלגלם בהם עד ששבו אצלם רגילות וידועות, כאלו הם עצמיות להם בלתי סרות מאתם ולא נפרדות מהם כל ימיהם. וכאשר ישכילו ותתחזק הכרתם יסכלו טובות הכורא עליהם, ואינם משימים על לבם חיוב ההודאה עליהן, מפני שאינם יודעים מעלת הטובה והמטיב בה אליהם. ומשלם בזה לתינוק שמצאו איש אחד מאנשי החסד במדבר, וחמל עליו ויאספהו אל ביתו ויגדלהו ויאכילהו וילבישהו ויתנדב עליו בכל הטוב לו, עד שהשכיל והכין אופני דרכי טובתו, ואחר כך שמע האיש ההוא על אסיר שנפל ביד שונאו, והגיעהו אל תכלית הצער והרעב והעירום ימים רבים, ונכמרו רחמיו על צערו ופיים לשונאו עד שהתירו ומחל לו את דמיו, ויאספהו האיש אל ביתו והטיב לו במקצת הטוב אשר היטיב בו לתינוק, והיה האסיר מכיר בטובת האיש עליו ומודה עליה יותר מן התינוק שגדל בה, מפני שיצא מענין העוני והצער אל ענין הטובה והשלוח בעת שהכרתו בה גמורה, על כן הכיר טובת האיש החסיד וחסדו מאד, והתינוק לא הכין מעלת הטובה עליו אף על פי שהתחזקה הכרתו והתישב בדעתו, מפני שהיה רגיל בה, מימי נערותו, ואין איש מאנשי השכל מסתפק שחסדו וטובו על התינוק כוללים ונראים יותר ושהוא חייב בהתמדת ההודאה והשבח עליהם יותר, וזה דומה למה שאמר הכתוב, (הושע י"א) ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותיו ולא ידעו כי רפאתים:

והשלישי מפני מה שמוצא אותם בעולם ממיני הפגעים ומה שמגיע עליהם מעניני ההפסד בגופם ובממונם, ולא הבינו סיבות אופני טובתם בהם ותועלות הנסיון והמוסר להם, כדברי הכתוב (תהלים צ"ד) אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו, ושכחו כי הם וכל אשר להם טובות שהטיב להם הכורא נדבה וחסד וגזר בהם בצדק כפי מה שחייבה חכמתו, וקצו בהראות צדקו בהם ולא שבחוהו בהגלות חסדו

DUTIES OF THE HEART

(Job 11:12) "Like a wild ass's colt is man when born". They grow up surrounded with a superabundance of Divine favors which they experience continuously, and to which they become so used that they come to regard these as essential parts of their being, not to be removed or separated from themselves during the whole of their lives. When their intelligence develops and their mental faculties become strong, they foolishly ignore the benefits the Creator has bestowed on them and do not consider the obligation of gratitude for Divine beneficence, for they are unaware of the high degree of the boon, and of the infinite greatness of the Benefactor who bestowed it upon them.

In this respect they resemble an infant found in the desert by a kind-hearted individual. The benevolent man took pity on the child, carried it to his home, brought it up, fed it, clothed it, and provided it generously with all that was good for it till it was old enough to understand and comprehend the many benefits it had received. The same philanthropist heard of a man who had fallen into the hands of his enemy and had for a long time been treated with extreme cruelty, starved and kept naked. The benevolent man's compassion was aroused. He appeased the enemy so that the latter freed the prisoner and forgave him his debt. After his release, the philanthropist took the man home and showed him kindness, but to a smaller extent than that shown to the foundling. Yet the man was more appreciative of, and grateful for, what had been done for him than the child who had been surrounded with benefits from infancy. The reason was that the prisoner passed from wretchedness and destitution to a state of happiness and tranquillity at a time when his mental faculties were mature. Hence, he fully appreciated the goodness and kindness of his benefactor. But the foundling did not realize the value of the benevolence he had experienced, even after his powers of perception and understanding had become fully developed, because he had been used to favors from earliest childhood. Still, no individual with intelligence will doubt that the kindness to the child was wider in scope and more clearly recognizable, and that consequently there was in its case a greater obligation of constant gratitude to the benefactor.

A similar thought is indicated in the text (Hosea 11:3) "And I dandled Ephraim, taking them in my arms, and they knew not that I healed them".

3. The third reason is that human beings are subject in this world to various mishaps and damage in person and property, and do not understand that these misfortunes have beneficial results, not realizing the value of trial and discipline, as Scripture saith (Ps. 94:12) "Happy is the man whom Thou, O Lord, chastenest and teachest out of Thy Law". They forget that they themselves and all they have are benefits which the Creator in His generosity and loving-kindness has bestowed on them, and that His decrees

עליהם, והביאה אותם סכלותם לכפור בטובה ובמטיב בה להם, ואפשר שתביא הסכלות רבים מהם להתחכם עליו במעשהו ובמיני הבריאות אשר בראם לתקנתם, ומה נדמו בזה אל אנשים עורים הובאו אל בית מוכן להם בכל תועלותיהם, והושם כל דבר בו על מכונתו הטובה, והותקן על התקון הנאה והנאות לתועלתם וכונת תקנותם, וזמן להם בו עם כל זה כחלים מועילים ורופא חכם לרפאם בהם כדי שייטיב ראותם, והם התעלמו מעסוק ברפואת עיניהם ולא שמעו אל הרופא אשר היה מתעסק ברפואתם, והיו הולכים בבית בענין רע מעורונם, וכל אשר הלכו בבית נכשלו בדברים המוכנים לתועלתם ונפלו על פניהם, והיה מהם מי שנפצע ומי שנשבר ורב צערם ונכפלה רעתם, והיו מתרעמים על בעל הבית והבונה אותו וגנו את מעשהו והיה בעיניהם כמקצר וכמנהיג רע, וחשבו כי לא כיון בהם כונת טובה וחסד כי אם כונת הצער והנזק, וגרם להם זה לכפור בטובת בעל הבית וחסדו כמו שאמר החכם (קהלת י') וגם בדרך כשסכל הולך לבו חסר ואומר לכל סכל הוא, וכיון שהוא כן התחייבו אנשי החכמה והמדע להעיר מי שלא הכין טובות הבורא, ולהורות בני אדם לדעת יתרונם בדרך שכלם, כי כמה טובות מנע בעליהם ליהנות מהם וערכב שמחתו בהם חסרון הכרתו אותם וידיעתו מעלותם, וכשמעירים את בעלי הטובות להכיר אופני יתרונם, ומגלים להם מה שנעלם מדעתם מהם, יגדל שבחם ותרכה הודאתם למטיב להם, וישיגו בזה אל התענוג וההנאה בהם בעולם הזה ולשכר טוב לעולם הבא, וכבר אמר החכם בענין הזה (שם י"ב) דברי חכמים כדרכונות וכמסמרות נמועים בעלי אסופות, דמה החכם דברי חכמים לדרכונות בענין ההערה, ודמה אותם למסמרות נמועים בעלי אסופות

DUTIES OF THE HEART

are executed in justice and are in accordance with His wisdom. They are resentful when His judgment is visited upon them. But they do not praise him when His mercy and loving-kindness are manifested to them. Their foolishness leads them to deny the benefits and the Benefactor. Their folly may even induce many of them to indulge in sophistical speculations concerning God's work and its various products which He created for their improvement.

In this regard, how like are they to blind people who were admitted into an institution specially built for them and furnished with everything requisite for their comfort. Every single thing was in its right place and arranged for their advantage in the way that might best serve the specific purpose of improving their condition. Useful medicaments had also been provided and a skilled physician appointed to heal them by the application of these remedies so that their sight might be benefited. They however did not trouble about their treatment and paid no heed to the directions of the physicians who sought to cure them. They wandered about aimlessly in the institution, miserable because of their blindness. Often as they were walking, they would stumble over articles that had been placed there for their benefit, and fall down on their faces. Some were bruised, others suffered broken limbs. Their pains and sufferings increased and multiplied. Then they burst forth in complaints against the proprietor and builder of the home, contemned his work, charged him with falling short in the fulfilment of his duty and condemned him as a bad manager. They persuaded themselves that his aim and purpose had not been to do them good and show them kindness, but to cause them pain and injury. This attitude of mind induced them at last to deny his goodness and kindliness, even as the wise man saith (Eccles. 10:3) "Yea also, when a fool walketh by the way, his understanding faileth him and he declareth to everyone that he is a fool".

Since this is so, men of wisdom and knowledge have deemed it their duty to arouse those not cognizant of the Creator's beneficence and instruct human beings intelligently to realize their advantages. For many benefits fail to be enjoyed altogether or their enjoyment is marred because they are not realized and their excellences are not known. But when the attention of the beneficiaries is called to their advantages and what had been hidden from them is revealed to them, they will offer, in more abundant measure, laudation and thanksgiving to their divine Benefactor, and so will have pleasure and happiness in their life here and receive their heavenly reward hereafter.

The wise man expressed himself on this subject as follows (Eccles. 12:11) "The words of the wise are like goads; and like nails, firmly fixed, are the compilers". The words of the wise are compared by the sage to goads, because they arouse and stir up; they are also compared to nails

ש ע ר ה ב ח י נ ה

בעבור קיום עניניהם בלבבות וקיום אופני החכמה בהם, וכבר פירשו
בבעלי אסופות בעלי החבורים בהסתרת דברי אשר בתחלת הפסוק, והטעם
וכמסמרות קבועים דברי בעלי אסופות, כי הספרים המחוברים במיני החכמה
קיימים עומדים אין תועלתם נפסקת, ועל כן דמה אותם למסמרות נמועים.
וצריך שנבאר עתה מענין הבחינה ששה ענינים, הראשון מהם מחות
הבחינה ואמתתה, והשני אם אנחנו חייבין לבחון בברואים אם לא, והשלישי
איך אופני הבחינה בברואים, והרביעי כמה מיני סימני החכמה בברואים
אשר נוכל לבחון מהם, והחמישי איזה מהם קרוב אלינו ואנחנו חייבין לבחון
בו יותר משאריתם, והששי במפסידי הבחינה והדברים התלויים בה:

DUTIES OF THE HEART

firmly fixed, because they remain in the mind and because wisdom in its various forms, secures permanence, when set down in books. The phrase *Baalé Asufoth* means, according to the commentators, compilers of sayings. The term *Divré* in the first half of the verse must also be supplied in its second half; which should accordingly be rendered "and like firmly fixed nails are the words of compilers. For books that treat of the various branches of knowledge endure, are permanently useful and therefore are fittingly compared to nails firmly fixed.

In this examination (of created things) six topics will need to be discussed.

1. What is to be understood by the examination and its true meaning?
2. Is examination a duty or not?
3. What are the various modes in which it is to be conducted?
4. How many are the diverse marks of divine wisdom in created things which we should examine?
5. Which one of these is closest to us and should receive more attention than the rest?
6. The factors that are detrimental to the examination and its results.

פרק א אמר המחבר אך מהות הבחינה היא התבונן בסימני החכמה הכורא
בברואים, ושערם בנפש כפי כח הכרת המבחין, כי החכמה ואם
סימניה נחלקים בברואים היא ביסודה ועיקרה אחת, כשמש אשר היא
אחת בעיקרה ובעצמה ומתחלקות מראות נצוציה בשמשות הנעשות מן
הזכוכית הלבן והשחור והאדום והירוק, ומשתנה אורה כפי השתנות צבעי
הזכוכית, וכמים שמשקין מהם הפרדס שפרחיו שונים זה מזה במראה שהם
נראים עליהם במראיהם, על כן התבונן בבריאות הכורא מקמנם ועד גדולם
והתישב בנעלם ממך מהם, תמצאם כאשר ספרתי לך בעזרת השם. ומפני
שהם מתחלקים בברואים התחייבנו להתבונן ולחשוב בהם עד שיתישב
ענינם בנפשותינו וינוח ברעיונינו, ואלו היו סימניה על דרך אחת בברואים
כלם, לא היה ענינה מסתפק על אחד מהם והיה המשכיל והכסיל שזה
בהכרתה, והעילה בזה שהדבר שהוא עושה מעשה אחד תדיר, מורה
שמעשהו אינו לרצונו אך הוא עושה במבצעו שהוטבע עליו בלבד, ויש
לו מכריח שמכריחו על המעשה ההוא ואין לו יכולת לשנות ממנו, כאשר
אשר כחה השרפה בלבד, וכמים אשר הם מקררים במבצעם בלבד, ואשר
הוא עושה בחפצו יראו ממנו מעשים משתנים בעתים משונים, ומפני
שהכורא יתברך חפץ במעשהו ואיננו מוכרח ולא צריך ולא מוטבע, עשה
הדברים משתנים זה מזה כפי שמחייבת חכמתו בכל עת, כדי שיורה
השתנותם על אחדותו ועל חפצו בפעלו, כמו שאמר (תהלים קל"ה) כל
אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ. והאלהים יודע אם בעבורו לא היו
כל הבריות בדמות אחד ותמונה אחת, והדין נותן בעבור זה השתנות
סימני החכמה בברואים, וחכמתו יתברך נעלמה מהשיג, אך זכרנו אחד
מהרבה פנים שלא הגענו אליהם, ולו יתעלה החכמה המגעת ואין אלוה

מבלעדו:

DUTIES OF THE HEART

CHAPTER I.

By this examination is meant meditating upon the marks of divine wisdom manifested in all created things and earnestly evaluating these marks to the utmost of one's mental capacity. For wisdom, though varied in its manifestations in created things, is fundamentally and essentially one—just as the sun is one body, while the appearance of its rays when passing through glasses that are white, dark, red or green, varies and assumes respectively the color of each medium, and just as water with which a park is sprinkled assumes the color of the blooms on which it falls.

Contemplate, therefore, God's creatures, from the largest of them to the smallest, and reflect on those matters which are at present hidden from you; and, with the help of the Almighty, you will find that they are as I have told you. And because these marks of divine wisdom vary in created things, it is our duty to study them and meditate on them till the whole matter becomes established in our souls and abides in our consciousness.

If these marks were the same in all created things, none of them would present satisfactory evidence on this subject. The wise and the simple would be equal in their recognition, the reason being that when one and the same thing is always being produced in the same way, it is clear that the maker is not a voluntary agent but a force acting according to the nature imposed upon it—compelling it to act in a definite way which it has no power to alter, just like fire whose sole function is to burn, or water whose nature is to cool.

But one who has the power to do as his will prompts him will act in various ways at various times.

Since the Creator has free will in whatever He does, is not under constraint, needs naught and is not subject to any physical law, He created things diverse, according as His wisdom each time dictated; so that the variety shall point to His unity and His free-will in whatever He does, as it is said (Ps. 135:6) "Whatsoever the Lord pleased, hath He done in heaven and on earth". God knows if it is on this account that all creatures have not been made in one form and likeness; rationally it would seem that this is the purpose of the variety in the marks of wisdom exhibited in created things. But the Creator's wisdom is too exalted for us. What we have just mentioned is only one of many things to the knowledge of which we have not attained. Consummate wisdom belongs to God alone, and there is no power beside Him.

פרק ב אך אם אנו חייבין לבחון בברואים אם לא, נאמר כי הבחינה בברואים והכאת ראייה מהם לחכמת הכורא יתברך אנו חייבין בה מן המושכל ומן הכתוב ומן הקבלה. מן המושכל כי השכל מעיד שיתרון המדבר על שאינו מדבר הוא בעבור יתרון הכרתו והבנתו וקבולו דעת סודי החכמה המקוימים בכל העולם, כמו שאמר הכתוב (איוב סימן ל"ה), מלפנו מבהמות הארץ ומעוף השמים יחכמנו. וכשאדם חושב ומתבונן ביסודי החכמה ובוחן סימניה, יהיה יתרונו על הבהמה כפי חבנתו, ואם יתעלם מהם לא יהיה דומה לבהמה אך יותר גרוע ממנה, כמו שאמר הכתוב (ישעיה א') ידע שור קונוהו וחמור אכוס בעליו ישראל לא ידע וגו', ומן הכתוב מה שאמר (שם מ') שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה, ואמר (תהלים ח') כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננתה, ואמר הכתוב (ישעיה מ'), הלא תדעו הלא תשמעו הלא הוגד מראש לכם וגו', ואמר (שם מ"ב), החרשים שמעו והעורים הביטו לראות, ואמר (קהלת ז), טוב ללכת אל בית אבל מלכת אל בית משתה כאשר הוא סוף כל האדם והחי יתן אל לבו, ואמר (שם ב'), החכם עיניו בראשו והכסיל בחשך הולך, ואמר (משלי ד'), ואורח צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום, דרך רשעים כאפלה לא ידעו במה יכשלו, ומן המקובל מה שאמרו ז"ל (שבת ע"ה), כל היודע לחשב בתקופות ומזלות ואינו מחשב, עליו הכתוב אומר (ישעיה ה'), והיה כנור ונבל תוף וחליל ויין משתיהם ואת פעל ה' לא יביטו ומעשה ידיו לא ראו. ואמרו, מנין שחייב אדם לחשוב בתקופות ומזלות, שנאמר (דברים ד'), ושמרתם

DUTIES OF THE HEART

CHAPTER II.

To the question whether it is our duty to study created things or not, we reply that the obligation of doing so and deducing thence proof of the wisdom of the Creator, can be established by reasoning, from the Scriptures and from traditional lore.

By reasoning: For our reason bears witness that a rational creature's superiority over an irrational one consists in the former's superior ability to perceive, understand and acquire knowledge of the mysteries of the Supernal Wisdom—mysteries, the existence of which is confirmed throughout the Universe, as Scripture saith (Job 35:11) "Who teacheth us more than the beasts of the field, and maketh us wiser than the fowls of heaven". And when a man thinks of, and reflects upon, these foundations of wisdom and studies its vestiges in the universe, his superiority over the dumb brute rises in proportion to his intelligence. If he fails to observe and reflect, he is not equal to the beast, but inferior to it, as Scripture saith (Is. 1:3) "The ox knoweth his owner, and the ass his master's crib, but Israel doth not know, my people doth not consider".

The same can be demonstrated from Scriptures, as it is said, (Is. 40:26) "Lift up your eyes on high and see who created these". And again (Ps. 8:4) "When I behold Thy heavens, the work of Thy fingers, the moon and the stars, which Thou hast established". Scripture also saith (Is. 40:21) "Know ye not? Hear ye not? Hath it not been told to you from the beginning?" Further (Is. 42:18) "Hear, ye deaf, and look, ye blind, that ye may see"; (Eccles. 7:2) "Better to go to the house of mourning than to go to the house of feasting, since that is the end of all men, and the living will take it to his heart"; (Eccles. 2:14) "The wise man, his eyes are in his head; but the fool walketh in darkness". (Prov. 4:18-19) "But the path of the righteous is as the light of dawn that shineth more till the day is perfect. The way of the wicked is as darkness; they know not at what they stumble".

The same duty can be learnt from tradition. In this connection, the sages said (T. B. Sabbath 75a) "He who is capable of calculating the courses of the stars and planets and does not do so—of such a one, Scripture saith (Is. 5:12) 'And the harp and the viol, the tabret and the pipe and wine are in their feasts; But they regard not the work of the Lord, not do they contemplate the work of His hands'". And they say further (Sabbath 75a) "Whence know we that it is a duty to make astronomical calculations?" Because it is said (Deut. 4:6) 'Observe therefore and

ש ע ר ה ב ח י נ ה

ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אשר ישמעון וגו', איזו היא חכמה ובינה שהיא לעיני העמים, הוי אומר זה חשבון תקופות ומזלות, ואמרו (אבות פ"ב), הוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה, ושכר עבירה כנגד הפסדה, ואמרו (עירובין ק'), אלמלא נתנה תורה לישראל למדנו צניעות מחתול ועריות מיונה ודרך ארץ מתרנגול וגזל מנמלה. וכבר התבאר חיוב הבחינה בברואים והכאת הראיות מסימני החכמה, ואתה דע לך:

DUTIES OF THE HEART

do them, for this is your wisdom and understanding in the sight of the nations that, when they hear all these statutes, they shall say: 'Surely this great nation is a wise and understanding people'. This verse refers to the duty of making astronomical calculations."

Further have they said (*Ethics of the Fathers* 2:1) "Reckon the loss incurred by the fulfillment of a precept against the reward secured by its observance, and the gain gotten by a transgression against the loss it involves". And they further said (*T. B. Erubin* 100b) "If the Torah had not been given to Israel, we could have learned decency from the cat, chastity from the dove, etiquette from the cock and honesty from the ant".

Thus far it has been demonstrated that it is a duty to examine created things and draw the deductions from the marks of Divine Wisdom exhibited in them. Note it well!

פרק ג. אך איך אופני הבחינה בברואים. נאמר כי הבחינה בברואים היא העיון בפנות העולם ותולדותיהם המהוכרות מהם ובתכונת חלקי כל מורכב ואפני תועלתו וסימני החכמה בכריאתו ובמתכונתו ודמותו ועילתו המשלימה אשר לה נברא, והדרת רוחניות העולם הזה ועלוליו ומעולליו ותקנתו התמימה שנברא בעבורה, ולדעת רוחניות העולם הזה וגשמותו ומדברו ודוממו ונחו ונעו וקפאיו וצמחיו ועליונו ותחתונו, ושהבורא יתברך תרכיבו הרכבה נכונה וסדרו סידור מתוקן, וחלק אותו חלוק מבואר, ושמהו רומז אליו ומורה עליו כאשר תורה המלאכה על עושה ותבניה על בונה (ס"א, והבית על בונהו). וראוי שתדע כי כל העולם מחובר מגשמיות ורוחניות, נמוגו ונתערבו עד ששב קצתם מעמיד את קצתם כנפש וכגוף בחיים. וסימני החכמה בכל זה על שלשה ענינים. האחד מהם סימנים מבוארים וגלויים, אינם נעלמים מן הכסילים כל שכן מן המשכילים, כתנועת גלגל השמש ממעל לארץ ביום להאיר פאת הישוב ויהנו בה הברואים, כמו שאומר הכתוב (תהלים סימן ק"ד), תזרח השמש יאספון וגומר, יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי ערב, מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית וגומר. והשני סימנים נעלמים מן הברואים אשר לא ידע קשרם כי אם המשכיל המבין (ישרם), כמו המות הכולל כל בשר ובו תקנת העולם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית סימן א'), וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד, והנה טוב — זה המות. ואמר החכם (קהלת סימן ד'), ושבח אני את המתים שכבר מתו מן החיים אשר המה חיים עדנה. והשלישי, סימני החכמה שהם נראים מצד אחד ונעלמים מצד

DUTIES OF THE HEART

CHAPTER III.

How are the several modes of examination to be conducted?

Examination of created things means a close study of the original elements of which the Universe is composed; the products that result from the combination of these elements; the character of the constituents of each compound; its various uses; the marks of wisdom exhibited in its production, form and shape, and in the purpose for which it was created; the beautiful spirituality of this world; its causes and effects; and the complete perfection for which it was created; to know its contents—spiritual and physical, rational and irrational, the immobile and the mobile,* minerals and plants; its higher and lower parts; and to realize that the Creator created the Universe in a perfect and orderly combination—each of its parts distinctly recognizable,—so that it indicates and points to the Creator, as clearly as a piece of work points to the workman, or a house indicates the builder.

It is proper that you should know that the whole world is made up of the material and the spiritual, so intimately mixed and fused, that each of them sustains the other, like body and soul in living creatures.

The marks of wisdom herein exhibited are of three kinds. Those of the first kind are clear and apparent, and do not escape the notice even of the fool, and of course not of the intelligent. An example is the movement of the sun above the earth to illuminate the habitable portion of the globe and afford enjoyment to the creatures that live there; as Scripture saith (Psalm 104:22-24) "The sun ariseth, they assemble and crouch in their dens. Man goeth forth unto his work and to his labour until the evening. How manifold are Thy works, O Lord! In wisdom hast Thou made them all. The earth is full of Thy possessions".

The second class consists of marks of wisdom, the nexus (coherence) of which with existing things is hidden from most people and known only to the intelligent person, who comprehends that they are right.** An instance is death, the fate that overtakes all flesh and which is necessary for the orderly existence of the world. As our wise men explained: (Gen. 1:31) "And God saw everything that he had made, and behold it was very good". *Behold it was very good.* This refers to death. So, too, the

*Solid and fluid.

**According to reading in previous editions. But, according to the original Arabic:—"which is hidden from most, and correctly understood only by the intelligent".

אחר, ולא יכירם מי שבינתו מעומה אלא לאחר שהתישב בהם וידקדק עליהם, כהשתנות עיני השנה בארבע תקופותיה והדומה לזה. והחכם המבין יברור לו מן העולם דעת רוחניותו ודקותו וישימם כסולם להבאת הראיות על בורא הכל יתברך, וידבק בעבודתו כפי גדלו ורוממותו בלבד, וכפי הכרתו סימני טובותיו וחנותו אל כל מעשיו, ואת אשר חננו מרוב הטובות ואת אשר נשאו, מבלי מעשה שקדם לו ולא מדה יתירה התחיל בה, התחייב לו בעבורם הגמול הטוב מאת האלהים, ואחרי כן יברור לו מגשמי העולם מה שיש בו הנאת גופו ותקון עיניו בעולם כפי הצורך והספק בלבד, ויעזוב שאר מותרי העולם ומשכיותיו המטרידים את הלבבות מן האלהים וישתדל לעשות לאחריתו ולאשר הוא הולך אליו לאחר מותו ויחשוב העולם וקנינו צידה מגעת ליום מועדו ולאחריתו, ויקח ממנו מה שילך עמו בנסיעתו בלבד. והסכל בדרכי העולם ובסימני החכמה בו יחשבהו בית עולמים ומכון שבתו ומשתדל בו בכל יכלתו וישים כל לבבו אליו וכל עמלו, והוא סובר כי הוא רץ לתקנת נפשו ואיננו שוער כי עמלו ומותר קבוצו יהיה לזולתו בחייו ואחרי מותו והתעלם מעיני אחריתו:

ומה נדמו בזה לשני אחים ירשו מאביהם אדמה שצריכה לעבדה, וחלקו אותה לשנים ולא היה להם דבר זולתה. והיה האחד מהם דעתן זורז, והשני הפכו. הדעתן ראה כי עסקו באדמתו בלבד ימנע אותו מעסוק בפרנסתו ומהגיע אל טרפו, והשתכר לעבוד באדמת אחרים כדי שיחיה משכר עמלו יום יום. וכשהיה נפטר מן העבודה לערב, היה עושה באדמתו שעה אחת בהשתדלות והריצות, וכשהיה נותר לו משכירות ימים כדי מזון יום אחד על מזונותיו או יותר, היה מניח לעשות בשל אחרים בעת ההיא ועושה בשלו בתכלית השתדלותו והריצותו. ולא סר לעשות כן עד שנגמרה עבודת אדמתו כהוגן. ובהגיע עת פירותיה וזמן תבואתה, קבצם ואספם והתפרנס מהם בשנה השנית, והיה עובד אדמתו כרצונו

DUTIES OF THE HEART

wise king said (Eccles. 4:2) "Wherefore I praised the dead which are already dead more than the living which are yet alive".

The third class consists of marks of wisdom that are partly obscure and partly clear. The man endowed with but little mental power will not recognize them unless he ponders them and studies them minutely. An example is the changes that take place in the year—its four seasons, etc.

The wise and intelligent man will choose from the world for study its fine and spiritual elements; use them as a ladder by which to obtain proofs of the existence of the Creator, to Whose service he will then devote himself with zeal according to his heartfelt recognition of the exalted greatness of the Creator, and his realization of the Almighty's gracious goodness to all creatures and special favor He has shown to the observer who had done nothing special nor acquired any moral quality that would entitle him to divine reward.

Next, of material things, he will select those that promote physical pleasure and material well-being, but only to the extent absolutely needful and sufficient. He will leave alone superfluities and luxuries which turn the heart away from God. He will rather busy himself with working for his last home, the place to which he will go after his death. The world and its possessions, he will regard as a means of providing for his appointed day, his latter end. He will take of it only what may accompany him on his journey.

But a person ignorant of the ways of the world and of its evidences of divine wisdom, regards it as his everlasting home and fixed abode, busies himself with it strenuously, sets all his heart and concentrates all his energies upon it, thinking that he is rapidly furthering his own interests, and does not realize that the fruits of his toil and the superfluity that he has gathered will go to others possibly during his lifetime and undoubtedly after his death. And thus he totally neglects his interests hereafter. How analogous these types are to two brothers who inherited from their father a piece of land that needed cultivation. Neither of them possessed anything else. One of them was sensible and industrious; the other was the reverse. The sensible brother realized that if he occupied himself solely with his plot of land, this would prevent him from earning a living by any other occupation. So he hired himself out as a day-labourer in a field belonging to another person and was thus able to subsist on the wages he received. After he had finished his daily task, he worked an hour every evening in his own field industriously and zealously. When he had saved enough out of his wages to keep him for one or more days, he stopped working for others and laboured on his property with the utmost energy. In this course he persevered till his plot was in a satisfactory state of cultivation. When the harvest time came, he gathered the products of his field and orchard, stored them

ש ע ר ה ב ח י נ ה

והולך ומוסיף בה אילנות עד שהיתה תבואתה מספקת לפרנסתו והותירה לו מה שהוסיף בו אדמה על אדמתו. והאח הכסיל, כיון שידע שעבודתו באדמתו תמנעהו מהתעסק בענין מזונותיו, עזבה לגמרי והיה משתכר לבני אדם בעבודת האדמה ולוקח שכרו ומתפרנס ממנו, ולא היה מותיר כלום. וכשהיה נשאר בידו מזון יום אחד, היה משים אותו יום מנוחה ובמלה ושעשוע, ולא היה חושב בענין אדמתו. והעתות אשר היה נפטר מן העבודה בימי עבודתו היה הולך בהם אל המרחץ, ונשארה אדמתו שממה, לא הצמיחה דבר ותעל כלה קמשונים ונהרס גדרה ונשא השמפון את אילניה, כמו שאמר החכם (משלי כ"ד), על שדה איש עצל עברתי ועל כרם אדם חסר לב, והנה עלה כלו קמשונים כמו פניו חרולים וגדר אבניו נחרסה. והמשכיל כאשר יעיין במשל הזה יתבונן ממנו עניני אחריתו אשר היא ביתו באמת, ויעשה לה בכל יכלתו. וכשהוא עושה לעולמו יעשה לו כמי שעושה בשל אחרים כדי הצורך והספק בלבד, והכסיל עושה בשני דברים כהפך, משתדל בעניני עולמו ומתעלם מעניני אחריתו, כמו שאמר החכם בבחינתו בכסיל (שם), ואחזה אנכי אשית לבי ראיתי לקחתי מומר :

DUTIES OF THE HEART

and had sufficient to support him till the next year. After the first harvest, he cultivated his land as he desired and planted more trees, till it not only produced enough for his maintenance, but yielded a surplus with which he bought additional land.

The foolish brother, recognizing that working on his land alone would prevent him earning a living, neglected his property completely, hired himself out to others as a field-labourer, spent the whole of the wages he received and saved nothing. Whenever he had enough left of his earnings to provide him with food for a single day, he turned it into a holiday which he wasted in idleness and amusement, never giving a thought to his property. The hours during which he was free on the days when he worked, he spent in the bath. His land remained waste and yielded nothing. It was all covered with thorns and thistles. Its fences were broken. Its trees were swept away by a flood. It was in the condition described by the wise man in the text (Prov. 24:30-31) "I passed by the field of the slothful and by the vineyard of the man void of understanding, and lo, it was all overgrown with thorns; nettles had covered the face thereof, and the stone wall thereof was broken down."

The intelligent reader who reflects intently upon this parable will draw from it the lesson as to his latter end, his true home, for which he will labour with all his might. For his earthly needs, he will work as one does for others, in moderation and to the extent absolutely necessary. The fool, however, acts contrariwise in two ways. His interests here on earth he pursues with zeal and diligence; his welfare hereafter, he utterly ignores; even as the wise man said, when he observed the fool (Prov. 24:32), "Then I saw and considered it well. I looked upon it and received instruction".

פֶּרֶק ד' אֵךְ כִּמָּה סִימְנֵי חֲכָמָה בְּכִרְוֹאִים אֲשֶׁר נֹכֵל לִבְחֹן בָּהֶם, נֹאמַר כִּי פְּנֹת הַחֲכָמָה הַמִּקְוִימוֹת בְּכִרְוֹאִים לְרֹב מִיְּנִיהֶם וְאִישִׁיהֶם, שְׁבַע. אַחַת מֵהֵנָּה סִימֵן הַחֲכָמָה הַנִּרְאָה בְּשֵׁרְשֵׁי הָעוֹלָם וְיִסּוּדוֹתָיו. בְּרֹאוֹתֶנּוּ עֲמִידַת הָאָרֶץ בְּאִמְצָע וְהַמִּים סְמוּכִים לָהּ לְמַעַלָּה מִמֶּנָּה וְהָאוֹר סְמוּךְ לָהֶם וְהָאֵשׁ לְמַעַלָּה מִכֻּלָּם עַל מִשְׁקַל וְשַׁעוֹר לֹא יִשְׁתַּנָּה מִמֶּנָּה דְּבַר, כֹּל אֶחָד מֵהֶם שׁוֹקֵד עַל מְקוֹמוֹ הַמִּתְיַחַד בּוֹ וְהַמּוֹגְבֵּל לוֹ, וְהֵם עוֹמְדִים וְהַמִּים אֲסוּרִים בְּתוֹכָם לֹא יַעֲבֹר אֶת גְּבוּלָם וְאִם יֵהָמוּ גָּלִיו וְיִסְתַּעְרוּ רוּחוֹתָיו, כִּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אִיּוֹב ל"ח), וְאֲשַׁבֵּר עֲלָיו חֲקִי וְאֲשִׁים בְּרִיחַ וְדִלְתִּים, וְאֹמַר עַד פֶּה תִּבּוֹא וְלֹא תוֹסִיף וּפֶה יִשִּׁית בְּגֵאוֹן גָּלִיךָ, וְאֹמַר בְּעֲמִידַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ (תְּהִלִּים קי"ט), לְעוֹלָם ה' דְּבַרְךָ נִצַּב בַּשָּׁמַיִם לְדוֹר וָדוֹר אֲמוֹנֶתְךָ כּוֹנֶנֶת אֶרֶץ וְתַעֲמוֹד לְמִשְׁפָּטֶיךָ עֲמְדוֹ הַיּוֹם כִּי הִכָּל עֲבָדֶיךָ. וְכִמוֹ שֶׁזָּכַר דּוֹד ע"ה מִהַעֲנִין הַזֶּה בְּמִזְמוֹר בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת ה'. וְהִפְנָה הַשְּׁנִית סִימֵן הַחֲכָמָה הַנִּרְאָה בְּמִין הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא הָעוֹלָם הַקָּטָן, אֲשֶׁר בּוֹ הַשְּׁלֵמַת סְדְרֵי הָעוֹלָם וְיִפְיוֹ וְזִיוָנוֹ וְתַמִּימוֹתוֹ, וְאֵלָיו רְמוֹז דּוֹד ע"ה בְּאִמְרוֹ (שֵׁם ח'), ה' אֲדוֹנֵינוּ מֶה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ. וְהַשְּׁלִישִׁית, סִימֵן הַחֲכָמָה הַנִּרְאָה בְּהִרְכַּבַת הָאָדָם וְחִבּוּר גּוֹפוֹ וּבְחֻזֵּי נַפְשׁוֹ וְאוֹר הַשִּׁכְלִי שִׁיַּחַד אוֹתוֹ בּוֹ הַבּוֹרָא וְשֵׁם לוֹ בּוֹ יִתְרוֹן עַל שְׂאֵר הַחַיִּים שְׂאִינָם מְדַבְּרִים, וְהוּא דּוֹמֶה לְעוֹלָם הַגְּדוֹל וְנִמְשָׁל אֵלָיו בְּשֵׁרְשָׁיו וְיִסּוּדוֹתָיו, וְאֵלָיו רְמוֹז אִיּוֹב בְּאִמְרוֹ (אִיּוֹב י'), הֲלֹא כַּחֲלָב תִּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִינָה תִּקְפִּיאֵנִי, עוֹר וּבָשָׂר תִּלְבִּישֵׁנִי וּבְעֲצָמוֹת וּגְיָדִים תִּסּוּכְכֵנִי, חַיִּים וְחֹסֶד עֲשִׂית עִמָּדִי וּפְקוּדֹתֶיךָ שְׁמֶרָה רוּחִי. וְהִרְבִּיעִית סִימֵן הַחֲכָמָה הַנִּרְאָה בְּמִינֵי

DUTIES OF THE HEART

CHAPTER IV.

How many are the marks of divine wisdom in created things which we can examine?

To this we reply that notwithstanding the number of species and individuals, the clearly established cornerstones of wisdom in created things can be grouped in seven classes.

One of these is the mark of wisdom apparent in the primary and fundamental elements of the universe. The Earth, we observe, is at the center; close to it and above it is water; close to the water is the atmosphere; above all is fire in a just and unchanging balance and measure. Everyone of these elements maintains its proper position appointed for it. The ocean bed, with the waters imprisoned therein, stays in its place and does not pass beyond its boundaries, notwithstanding the roaring of the waves and the raging of the winds, as it is written (Job 38:9-11) "And I prescribed for it my decree, and set bars and doors; and said: 'Thus far shalt thou come, but no further, and here shall thy proud waves be stayed' "

Concerning the stability of heaven and earth, Scripture saith (Ps. 119:89-91) "Forever, O Lord, Thy word standeth fast in heaven. Thy faithfulness is unto all generations; Thou hast established the earth, and it standeth. They stand this day according to Thine ordinances; for all things are Thy servants". David also dwelt on this theme in his Psalm (Ps. 104) beginning "O my soul, bless the Lord".

The second cornerstone is the mark of wisdom apparent in the human species,—a universe on a small scale that completes the ordered series of creation, and constitutes its crowning beauty, glory and perfection. David, peace be on him, referred to Man when he exclaimed "O Eternal, our Lord, how glorious is Thy name in all the earth."

The third cornerstone is the mark of wisdom apparent in the formation of the individual human being,—his physical structure, the faculties of his mind and the light of reason with which the Creator has distinguished him and thus given him superiority over other living creatures that are irrational. Man resembles the large universe, being like it fundamentally and in its original elements. To this Job refers when he says (Job 10:10-12) "Hast Thou not poured me out as milk and curdled me like cheese? With skin and flesh hast Thou clothed me, and with bones and sinews hast knit me together? Life and favour hast Thou granted me; And Thy providence hath preserved my spirit".

שאר תחיים מקטנם ועד גדולם, מהם המעופף והשוחה והזוחל והתולך על ארבע, לפי התחלקות צורתם ומדותם ושימושם והנאתם ותועלתם בעולם, כמו שנוכר במענה שהוכיח בו הכורא את איוב כדי להעיר אותו (שם ל"ח), מי יכין לעורב צידו וגו' ושאר מה שספר בו ממיני החיות המדבריות והימיות. והחמישית, סימן החכמה הנראה בצמחים ובמוצאים המוכנים לתקנת האדם, ואופני תועלותיו בהם על התחלקות טבעיהם ומוציאיהם וזכויותם, וכבר הזכירו הקדמונים בספריהם מן הענין כפי השגתם, וכמו שכתוב (מלכים א' ה'), וידבר על העצים מן הארז אשר בלבנון ועד האזוב אשר יוצא בקיר וגומר. והששית, סימן החכמה הנראה בחכמות ובמלאכות ובפעולות, אשר הכינם הכורא יתברך לאדם להשלמת תקנתו וסבות טרף חקו ושאר תועלותיו הכוללות והמתבודדות. ועל זה רמז הכתוב באמרו (איוב ל"ח), מי שת במוחות חכמה או מי נתן לשכוי בינה, ואמר (משלי ב'), כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה. והשביעית, סימן החכמה הנראה בקביעות התורה והחקים לעבוד בהם הכורא יתברך להגיע בהם השוקד עליהם להנאות העולם הזה ולגמול העולם הבא כאחרית, כמו שאמר הכתוב (ישעיה נ"ה), שמעו שמוע אלי ואכלו טוב ותתענג בדשן נפשכם, ואמר (שם), המו אזנכם ולכו אלי שמעו ותחי נפשכם וגומר. ותלויים בזה עניני המנהגים אשר בהם סדר הנהגת שאר האומות ותועלותם, והם עומדים להם במקום התורה בעניני העולם בלבד. וכבר נאמר כי מדרגת הטבע מן התורה כמדרגת העבד מאדוניו, כי כחות הטבע הם נוהגים בהנהגת העולם כפי מה שיאות לתורה, כמו שאמר (שמות כ"ג), ועבדתם את ה' אלהיכם וברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך, ואמר (שם ט"ו), ויאמר אם שמוע תשמע בקול ה' אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמת

DUTIES OF THE HEART

The fourth cornerstone is the mark of wisdom manifested in other species of living creatures, from the least to the greatest,—those that fly or swim or creep or move on four feet, with their various qualities, pleasures and uses. This is mentioned in the speech in which the Creator rebuked Job in order to arouse him to his duty (Job 38:41) "Who provideth for the raven his prey, etc.", and the further references (Job chapter 39) to various species of animals that live in the deserts and the seas.

The fifth is the mark of wisdom displayed in plants and other natural products (e.g. minerals) that have been provided for the improvement of the human race, because of their usefulness to man in various ways, according to their natures, constitutions and virtues. The ancients already expounded this subject in their works, according to their conceptions. Thus it is said (I Kings 5:13; Authorized Version 4:33) "And he (Solomon) spoke of trees from the cedar that is in Lebanon even unto the hyssop that springeth out of the wall: he spoke also of beasts, and fowl, and of creeping things and of fishes".

The sixth is the mark of wisdom discernible in the sciences, arts and crafts which the Creator, blessed be He, provided for man, to contribute to his improvement, to enable him to obtain a livelihood and gain other benefits of a general and particular character. To this mark of divine wisdom Scripture refers in the texts (Job 38:36) "Who hath put wisdom in the inward parts? Or who hath given understanding to the mind?" and again (Prov. 2:6) "For the Lord giveth wisdom; out of His mouth cometh knowledge and discernment".

The seventh is the mark of wisdom exhibited in the appointment of the Torah and its statutes, to teach us how to serve the Creator and secure for one who consistently lives according to their dictates, immediate happiness here, and recompense in the life to come hereafter, as it is said (Is. 55:2-3) "Hearken diligently unto me, and eat ye that which is good and let your soul delight itself in fatness. Incline your ear and come unto Me; Hear and your soul shall live." To this should be added the customs by which the government of other nations is regulated together with their useful features. For those nations, these customs take the place of the Torah—but only in secular matters. It has been stated that the relation of nature to the Torah is that of a servant to his master. The forces of nature in the universe operate in harmony with the teaching of the Torah, as it is said (Ex. 23:25) "And ye shall serve the Lord your God, and He will bless thy bread and thy water; and I will take away sickness from the midst of thee". And again, (ibid. 15:26) "If thou wilt diligently hearken to the voice of the Lord thy God, and wilt do that which is right in His sight and wilt give ear to His commandments and keep all His statutes, none of the diseases

ש ע ר ה ב ח י נ ה

במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך. ורבים כאלה. ויש מי שסובר
במאמר החכם (משלי ט'), חכמות בנתה ביתה חצבה עמודיה שבעה,
שכיון אל אלה השבע פנות אשר זכרנו:

DUTIES OF THE HEART

which I have brought upon the Egyptians will I bring upon thee, for I am the Lord that healeth thee". Many other passages in the Bible are of similar import.

Some are of the opinion that when the wise man said (Prov. 9:1) "Wisdom hath built her house; she hath hewn out her seven pillars", he had in mind the seven cornerstones which we have mentioned.

פרק ה אך איזה מין קרוב אלינו ואנו חייבין לבחון בו יותר, נאמר כי
הבחינה בכל אחד מהם ואם הצורך אליו גדול ואנו חייבין לבחון
בו יותר, הקרוב אלינו יותר והגלוי לנו הוא סימן החכמה הנראה במין
האדם אשר הוא העולם הקמין והוא הסבה הקרובה להוית העולם הגדול
הזה. וחייבין אנו לעיין בהתחלת האדם ומולדתו וחבור חלקיו והרכבת
איבריו ותועלתו בכל אחד מהם והצורך המביא לעשותו על הצלם אשר
הוא. ואחר כך נעיין בתועלותיו ובכל מדה ממדותיו וכחות נפשו ואור
שכלו והדברים העצמיים והמקריים אשר בו ותאוותיו ותכלית ענינו.
ובעמדנו על מה שזכרנו מן האדם יתבאר לנו מסוד העולם הזה הרבה מפני
שהוא דומה אליו. וכבר אמרו קצת החכמים שהפילוסופיא היא ידיעת
האדם את עצמו, רצונם לומר, ידיעת מה שזכרנו מענין האדם כדי שיכיר
הבורא יתברך מסימן החכמה בו, כמו שאמר איוב (בסימן י"ט), ומבשרי
אחות אלות. וכיון שהוא כן ראוי לנו להזכיר מכל מה שהזכרנו מעניני
האדם מעט מזער מכל ענין, להעיר המתעלם על מה שהוא חייב לזכרו
תמיד ויביאנו לחקור על מה שלא זכרתי, ואז יכנע לבורא על רוב חסדו
ומובו עליו ותתגדל הודאתו לו, כמו שאמר דוד עליו השלום (תהלים קל"ט),
אודך על כי נוראות נפילתי נפלאים מעשיך ונפשי יודעת מאד, לא נכחד
עצמי ממך אשר עשיתי * בסתר רקמתי ** בתחתיות ארץ, גלמי ראו עיניך
ועל ספרך כלם יכתבו ימים יצרו *** ולא אחד בהם. ותחלת מה שראוי לך
שתעלה במחשבתך אל תחלת האדם ואל ראשית הויתו, ואז תראה כי חסד

DUTIES OF THE HEART

CHAPTER V.

Which class [of Evidences of Divine Wisdom] is nearest to us, so that it is our duty to study it most intently? To this we reply that, while the close study of each and everyone of the classes above enumerated is necessary and obligatory, the evidence of divine wisdom which is nearest and clearest is that manifested in the human species, a world on a small scale, the ultimate purpose of the existence of the larger world. It is our duty to study the beginning of a human being, his birth, the formation of the parts of his physical frame, the joining together of his limbs, the use of each limb and the necessity which caused his being made in his present form. Next, we should study man's advantages, his various temperaments, the faculties of his soul, the light of his intellect, his qualities—those that are essential and those that are accidental; his desires, and the ultimate purpose of his being. When we have arrived at an understanding of the matters noted in regard to man, much of the mystery of this universe will become clear to us, since the one resembles the other. And thus some sages declared that philosophy is man's knowledge of himself, that is, knowledge of what has been mentioned in regard to the human being, so that through the evidence of divine wisdom displayed in himself, he will become cognizant of the Creator; as Job said (Job 19:26) "From my flesh, I see God."

Since this is so, it is proper that we should call attention, however slightly, to each of the topics noted in regard to man, in order to arouse the negligent person to what it is his duty always to have in mind; and thus he will be induced to inquire further into matters that I have not mentioned. And so, realizing the abundance of God's loving kindness and goodness toward him, he will be filled with the spirit of humility and submission towards the Creator, and his gratitude towards his Maker will increase, as David, peace be upon him, said (Ps. 139:14-16) "I will give thanks unto thee, for I am fearfully and wonderfully made; wonderful are Thy works; and that, my soul knoweth right well. My frame was not hidden from Thee, when I was made in secret, and curiously wrought in the lowest parts of the earth. My unformed substance thine eyes did see; and in thy book were they all written, even the days when they would be fashioned, while as yet there was none of them."

The first topic to which it is right that you direct your attention is the origin of a human being and the earliest processes of his develop-

האלהים עליו המציאו אחר אפסו, והיא צאתו מתכונת היסודות אל תכונת הצמח, ואחר כך יעתק מתכונת הצמח אל תכונת המזון, וממנו יעתק אל תכונת הזרע והדם, וממנו יעתק אל תכונת החיים, ואחר כך יעתק ממנה אל תכונת האדם והוא החי המדבר המת, והוא הולך בשנויים וגלגולים וסבות מתחלפות ומצועים מתמידים מחוברים במחשבה נכונה וחבור מתוקן. וכאשר תתבונן בזה ותראה סימן הטובה והחכמה והיכולת בכל. השתכל וחשוב בשרשי חבורו הנראים, רצוני לומר, נפשו וגופו, תראה גוף האדם מורכב מיסודות חלוקים וטבעים שאינם דומים וחברם הכורא יתברך בגבורתו וקשרם בחכמתו והתחבר מהם גוף עומד מתאחד במראיתו מתחלק במבטיו וחבר אליו עצם רוהני אוירי דומה לרוחניות האישים העליונים, וזה העצם הוא נפשו אשר קשרה בו באמצעיים ראויים לשתי הקצוות, והם רוח החיים והחום הטבעי והדם והגידים והעצבים והעורקים, ושם להם סבות לשמרם ולהגן עליהם מהפגעים, והם הבשר והעצמות והמיתרים והעור והשער והצפרנים, וכלם מגינים ומחסים להגן עליהם מהפגעים. ואחר כן חשוב כחנות הכורא יתברך בהנהגתו את האדם אשר שם לו בטן אמו למצע בתחלת ענינו, כדי שיהיה במקום שמור ומבצר נצור, מקום שלא תשיגהו יד ולא יגיע אליו לא חום ולא קור עם המגן החזק והמחסה הנבצר ועם המזון המזומן. והוא הולך וגדל עד שיחזק על התנועה והתנודה עם הגעתו אל מזונו מבלי יגיעה ומורח הוכן לו במקום אשר לא יוכל אדם להגיע אליו בשום פנים. וכל אשר יגדל גופו ירבה מזונו עד עת קצוב. ואחר כך יצא מבטן אמו אל דרך צר מבלי תחבולה שיתחכם בה לצאתו ולא דבר שיעשה לסייע לו בו, אלא ביכולת החכם הרחום והנזון המרחם על בריותיו, כמו שאמר לאיוב (כסימן ל"ט), הידעת עת לדת יעלי סלע חולל אילות תשמור, תספור ירחים תמלאנה וידעת עת לדתנה, ואחר כך יוצא הולד אל העולם הזה והוא חלש בחושיו זולתי חוש המשוש והטעם, ויזמין לו הכורא יתברך מזונו משדי אמו, ויהפוך הדם אשר היה

DUTIES OF THE HEART

ment. You will then see that it is the divine loving-kindness that has brought him into existence out of nought. The fundamental elements of the world, out of which he is formed, pass into the vegetable state which becomes nourishment and changes into seed and blood. This is transformed into animal life which finally assumes the form and nature of a human being—living, rational and mortal—who travels through life, experiencing changes and metamorphoses and continually varied conditions and circumstances that are connected according to a properly thought out and co-ordinated plan. After you have considered this and apprehended the evidence of the Creator's goodness, wisdom and power universally manifested, contemplate and reflect upon the constituents of man's being, namely his body and his soul.

You will observe that his body is composed of various elements with dissimilar qualities. These the Creator put together by His Almighty power, combined by His wisdom, and formed out of them a stable organism which in appearance has the character of unity but with natural qualities and functions that are diverse. To this human body God has joined a spiritual and ethereal entity akin to the spirituality of the higher beings. This entity is his soul, bound up in him with the body by means adapted to serve both these extremes. These means are the vital principle, natural heat, the blood, the veins, nerves, and arteries. To protect and guard them against injuries, God has provided flesh, bones, sinews, skin, hair and nails. All these are shields and defenses to ward off injuries.

Then reflect on the favour shown by the Creator in His providential guidance of man.

At the beginning of a human being's existence, the Creator appointed the mother's body to serve as a couch for the foetus so that it might abide in a safe place, a strongly guarded fortress, as it were, where no hand can touch it, where it cannot be affected by heat or cold, but is shielded and sheltered and where its food is ready for it. Here it continues to grow and develop, even becomes capable of moving and turning, and receives its nourishment without any effort or exertion. This nourishment is provided for it in a place where no one else can in any way reach it, and is increased as the foetus develops till a definite period. Then it emerges without any contrivance or help on its part, but solely by the power of the wise, merciful and gracious One who shows compassion to His creatures; as He said to Job (Job 39:1-2) "Knowest thou the time when the wild goats of the rock bring forth? Or canst thou mark when the hinds do calve? Canst thou number the months that they fulfil? Or knowest thou the time when they bring forth?"

When the infant has emerged into the world—all its senses, except those of touch and taste, being weak—the Creator provides for it food from its mother's breast. The blood which had been its nourishment

מזונו במעי אמו לחלב בשדית, ניגר ערב ומתוק כמעין הנובע בעת הצורך אליו, איננו רב שיכבד על אמו משאו ויגר מבלי מיץ, ולא מעט שייגע הילד בהוציאו מוצאו מן השד, ומחנותו בזה ששם נקב השד כפי מחט, לא רחב שיגר החלב מבלי מיץ, או שיחנק בו הילד בעת מצצו את השד, ולא צר הרבה שימרח בהוצאתו במיץ :

אחר כן יחזק גופו לראות המראים ולשמוע הקולות, ויתנהו האלהים לחן לחסד ולרחמים בלב יולדיו, כדי שלא יכבד עליהם גדולו, וירגישו עליו יותר מעצמם במאכל ומשתה, ויקל בעיניהם כל טרחו ועמל גדולו מרחיצה וחתול וכיוצא בהם, ולנהלו לאט ולדחות מעליו כל נזק על כרחו, ואחר כך יעתק מענין הילדות אל הנערות, ולא יקוצו בו אבותיו ולא יתקצפו לרוב צרכיו ומעוט הכרתו מה שהם סובלים מטרחו וספקו ומשאו, אך תגדל הדאגה לו בלבם עד שיגיע לימי הבחורות, וכבר למד לדבר על סדר ודלוג, ויחזקו כחות הושיו וכחות נפשו ויקבל החכמה והדעת, ויכיר קצת המוחשים מקצתם בחושיו הגשמיים וקצת המושכלים בחושיו הרוחניים, כמו שאמר החכם (משלי ב'), כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה. ומרוב הטובה על האדם שאיננו משכיל ולא מכיר הטוב והרע בעת ילדותו, שאם היו שכלו והכרתו שלמים בעת גדולו ויכיר יתרון בני אדם עליו בהנהיגם עצמם ומהירות תנועתם ונקיותם ויראה עצמו בהפך כל זה, היה מת מן הדאגה והיגון. ומן התימה בענין בכייתו כי הילד יש לו תועלת בה, כפי מה שאמרו חכמי הרופאים כי במוחי הילדים ליחה כשהיא נשארת על ענינה מחדשת עליהם חדושים רעים, והבכי מתיך הליחה הזאת ממוחיהם וינצלו מרעת מאורעיה. ומרוב חנות הכורא יתברך על האדם שהוא מחליף את שניו זו אחר זו, שלא ימנע מאכול כל ימי צמיחת מה

DUTIES OF THE HEART

before it was born, is now converted into milk in the mother's breast, pleasant and sweet, flowing like a gushing spring whenever needed. The milk is not so abundant that it might become burdensome to the mother and flow without suction, nor so scanty as to tire the child when taking the breast. Divine grace is also manifested in His having made the orifice of the nipple like the eye of a needle, not so wide that the milk would run without suction, in which case the child might be choked while being suckled, nor so narrow that the infant would have to exert itself in drawing its nourishment.

Later on the infant's physical faculties grow stronger, so that it is able to distinguish sights and sounds. God inspires the parents' hearts with kindness, love and compassion for their offspring, so that rearing it is not a burden to them. They are more sensitive to its needs in regard to food and drink than to their own requirements. All the labour and trouble involved in bringing it up, bathing and dressing it, gently leading it, and warding off everything harmful, even against its will, is of little account in their sight.

The offspring passes from infancy to childhood. His parents do not tire of him nor become angry at his multitudinous wants and slight recognition of the burden which they bear in caring and providing for him. On the contrary, the solicitude they feel on his behalf increases till he reaches adolescence, when he has already learnt to speak correctly and properly, and his physical senses and mental faculties have become strong enough to acquire wisdom and knowledge. Then he apprehends some physical phenomena with his senses, and some intellectual ideas with his mental faculties, as the wise King said (Prov. 2:6) "For the Lord giveth wisdom: out of His mouth cometh knowledge and discernment."

It is of great benefit to a human being that during his childhood he is not a thinker and is unable to distinguish good from evil. For had he, while growing up, been endowed with a ripe intellect and mature powers of perception and had he been able to discern the superiority of adults, in their ability to manage for themselves, move freely and keep clean, and realized the contrast presented by his condition in all these respects, he would have died of grief and sorrow. Remarkable too it is that crying, as learned physicians state, is beneficial to an infant. For in the brains of infants there is a humour, which, if it remained there undischarged, would produce evil results. Weeping dissolves this humor and drains it away from the brain, and thus the infants are saved from its injurious effects. The Creator's abounding grace to man is also manifested in that the new teeth come out singly, one after another, and so the gradual falling out of the old teeth during the process of replacement does not interfere with mastication.

שנפל מהם. ואחר כך יעברו עליו חלאים ומקרים מכאיבים, כדי שיכיר העולם ולא יעלם ממנו ענינו, שיבטח בו וימשלו בו תאוותיו ויהיה כבהמות לא ישכיל ולא יבין, כמו שכתוב (תהלים ל"ב), אל תהיו כסוס כפרד אין הבין. ואח"כ ישיב אל לבו וישתכל בתועלות איברי גופו ואופני תקנתו בכל אחד מהם. הידים לקחת ולתת, והרגלים ללכת, והעינים לראות, והאזנים לשמוע, והאף להריח, והלשון לדבר, והפה לאכול, והשנים ללעוס והאצטומכא לבשל, והכבד לזקק המזון, והסימפונות להוציא המותרות, והכיסים (ספרים אחרים: והמעיים) לסבלם, והלב משכן החום הטבעי ומבוע החיים, והמוח משכן הכחות הרוחניים ומבוע ההרגש ושורש העצבים, והרחם לקיים הזרע. וכן שאר אברי הגוף, ואשר יעלם ממנו מתועלתם יותר ממה שנראה לנו. וכמו כן תראינה פעולות הטבע בתוך הגוף למתבונן בהם, בהגיע המזון אליו בחלקו אותו על כל חלק מחלקי הגוף, ויראה מסימני החכמה מה שיזרו אותו להודות לבוראו ולשבחו עליהם, כמו שאמר דוד עליו השלום (שם ל"ה), כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך, והוא שהמאכל הולך אל הבטן אל תעלה מוכנת על קו ישר, אין בה עקום ולא עוות והוא הושט. אחר כך טוחן אותו הבטן יותר מן המחינה שטחנו אותו השנים בתחלה. ואחר כך ישלחנו אל הכבד בגידים דקים נוגעים ביניהם הושטו כמסננת למזון שלא יגיע ממנו שום דבר עבה אל הכבד ויהפכו לדם, ויחלקו על הגוף וישלחנהו אל כל חלקיו בתעלות מוכנות לזה כתעלות המוכנות למים, וישלח מה שנשאר מן הפסולת אל תעלות הוכנו להם: מה שהוא מן המרה האדומה הולך אל כים המרה, ומה שהוא מן המרה השחורה הולך אל הפחול, ומה שהוא מן הליחה והרומב הולך אל הריאה, ומה שהוא מתמצית הדם ילך אל השלפוחית. התבונן אחי, בחכמת הבורא בהרכבת גופך ושמו אלה האברים בו במקומותם לסבול הפסולות ההן שלא תתפשטנה (ספרים אחרים: תשתפכנה) בגוף ותחלינה אותו, ואחר כך התבונן בתכונת כלי הקול ומוצאי הדבור. הקנה נבוב (ספרים אחרים: כאבוב) להוצאת הקול, והלשון והשפתים והשנים לחתוך האותיות והטעמים. ובאלה האברים

DUTIES OF THE HEART

Later on he is subjected to diseases and meets with painful accidents, and so he gains knowledge of the world, the real nature of which is no longer hidden from him. Thus he is put on his guard against artlessly trusting the world or permitting his lusts to have dominion over him, in which case he would become like the brutes that neither know nor understand; as it is written (Ps. 32:9) "Be ye not as the horse or as the mule which have no understanding".

One should then consider and reflect upon the uses of the limbs and organs and the various ways in which each of them functions for man's benefit—the hands serving for taking and giving; the feet for walking; the eyes for seeing; the ears for hearing; the nostrils for smelling; the tongue for speaking; the mouth for eating; the teeth for masticating; the stomach for digestion; the liver for purifying the food; the tubes for removing superfluities; the bowels for retention. The heart is the reservoir of natural heat and the well-spring of life. The brain is the seat of the spiritual faculties, the well-spring of sensation, and the root from which the nerves begin. The womb serves to preserve and develop the seed. And so it is with the rest of the bodily organs. They all have their specific functions, of which more are unknown than are known to us.

So too, one who reflects on these matters will take notice of the natural processes by which the nourishment received by the body is apportioned to every one of its parts. These marks of wisdom observed by him will stir him to thank His Creator and praise Him for them; as David said (Ps. 35:10) "All my bones shall say: 'Lord, who is like unto Thee'." Thus the food passes into the stomach through a tube that is absolutely straight without bend or twist. This tube is called the Oesophagus. The stomach grinds the food more thoroughly than the teeth had already done. Then the nutriment is carried into the liver through fine intermediate veins which connect these two organs, and serve as a strainer for the food, permitting nothing coarse to pass through to the liver. The liver converts the nutriment it receives into blood which it distributes all over the body, sending the vital fluid to all parts of the corporeal frame through conduits formed for this purpose, and resembling water-pipes. The waste substances that are left are eliminated through canals specifically adapted to that purpose. What belongs to the green gall goes to the gall-bladder. What belongs to the black gall goes to the milt (spleen); other humours and juices are sent to the lungs. The refuse of the blood passes into the bladder. Reflect, O my brother, on the wisdom of the Creator manifested in the formation of your body; how He set those organs in their right places, to receive the waste substances, so that they should not spread in the body, and cause it to become sick.

Then consider the formation of the vocal organs, and instruments of speech. The trachea, hollow for the production of sound; the tongue, lips

תועלות אחרות. האויר הולך אל הריאה בקנה, והלשון למעום בו המטעמים, ויש בו עם זה עזר להעביר המאכל והמשתה, והשנים ללעום המאכל, והשפתים לעכב המשתה כדי שיהא הנצוק ממנו בשעור ובכונה. וכן בשאר האברים. תועלות מקצתן ידועות ומקצתן אינן ידועות לנו. ואחר כך תתבונן אחי, בכחות הארכעה שהמה בגוף ומעשיהם בו: הכח המושך הוא המקבל המאכל והמגיעו אל האצטומכא. והכח המחזיק הוא המעכב המאכל בו עד שיעשה בו הטבע מעשהו. והכח המכשל הוא המכשל אותו מוציא חוץ שבו ומפרידו מן הפסולת הבלתי נאות ומשלח אותו אל הגוף. והכח הדוחה הוא הדוחה הפסולת הנותרת אחר שיקח הכח המכשל צרכו מן המזון. ראה היאך הופקדו אלה הכחות על הגוף לשמש אותו כמה שיש בו תקנתו, והוא כחצר המלך שיש בו עבדים ונציבים פקידים על ביתו. אחד מהם עומד לצרכי העבדים ולהגיעם אל גזבר המלך, ופקיד שני לקבל מה שיביא הראשון ולאצור אותו בבית עד שיוכן ויתוקן, ופקיד שלישי להכין מה שנאצר ולתקנו ולזמנו ולחלקו על העבדים, ופקיד רביעי לכבד מה שיש בבית מן הזבל והלכלוך להוציאם ממנו: **אחר** כך חשוב בכחות הנפש ומקומותם מתועלת האדם כמחשבה והזכרון והשכחה והבושת והשכל והדבור. תראה אם יחסר לאדם מאלה המדות הזכרון לבדו איך יהיה ענינו, וכמה הפסד יבא לו בכל ענינו כשאינו זוכר מה שיש לו ומה שיש עליו ומה שלקח ומה שנתן ומה שראה ומה ששמע ומה שאמר ומה שנאמר לו, ולא יזכור מי שהטיב לו ומי שהרע לו ומי שהועילו ומי שהזיקו. ועוד, שאיננו יודע הדרך אם דרך בה פעמים רבות ולא יזכור חכמה אם יהגה בה כל ימיו, ולא יועילנו נסיון ולא ישקול דבר כמה שעבר ועל מה שעתיד להיות כמה שיהיה. אך הוא קרוב להתפשט מן האנושות. ומתועלות השכחה, כי לולא השכחה לא היה

DUTIES OF THE HEART

and teeth serving for the clear enunciation of consonants and vowels. These organs have other uses also. The air enters the lungs through the trachea; the tongue is the organ which enables one to taste savoury victuals, and aids also in the deglutition of solid and liquid nourishment. The teeth serve to masticate solid food. The lips enable one to retain liquids in the mouth, and swallow the quantity desired, and only when one wishes to do so. In regard to the other organs, the uses of some are known to us; of others, unknown.

Then, O my brother, reflect on the four bodily faculties with their respective functions: (1) the receptive faculty by which food is received and carried into the stomach; (2) the faculty of retention by which food is retained in the body till nature has done her work on it; (3) the digestive faculty which digests the food, extracts the finer elements, separates it from the useless refuse, and distributes the former to all parts of the body; (4) the excretory faculty which ejects the refuse that remains after the digestive processes have taken from the food all that the body needs.

Observe how all these faculties have definite functions, whose purpose it is to promote physical well-being. It is just like a King's court where there are servitors and officers appointed over the royal household. One of them is charged with the duty of supplying the servants' requirements and delivering these to the steward. The second official has to receive the necessities brought in by the first, and place them in the store-room till they are prepared. The business of the third official is to prepare the stores and, after rendering them fit for use, distribute them among the servants. The task of the fourth servant is to sweep and cleanse the palace of all dirt and refuse, which he has to remove.

Next consider the faculties of the soul and their place among the advantages bestowed on man—the faculties of thought and recollection, the power of forgetting, the feeling of shame, the faculties of understanding and speech. What would man's condition be if one of these were lacking. Take memory, for instance. How much loss a person would incur in all his affairs if he were unable to remember what he owned and what he owed; what he had taken and what he had given; what he had seen or heard; what he had said and what had been said to him; if he could not recall the one who had conferred a benefit upon him and the one who had wrought him harm; the one who had rendered him a service, or inflicted upon him an injury. Such a person would not recognize a road even if he had frequently traversed it, nor remember a science though he had studied it all his lifetime. Experience would be of no profit to him. He would not weigh any matter by what had happened in the past. Nor could he calculate future events by what was taking place in the present. Such a person would seem almost entirely divested of the qualities that make up a human being. Forgetting also

נשאר האדם מבלי עצב, ולא היה מורדו ממנו שום דבר משמחת עולם, ולא היה נהנה במה שמשמח אותו כשהוא זוכר פגעי העולם, ולא היה מקוה מנוחה ממקוה ולא התעלם ממלוך. הלא תראה, איך הושם באדם הזכרון והשכחה והמת מתחלפים ושונים זה מזה. ומושם לו בכל אחד מהם מינים מן התועלות. ואחר כך חשוב במדת הכושת אשר יחד בה האדם, מה גדלה מעלתה ורבה תועלתה ותקנתה! ולולא היא לא היו מאכסנים אכסנאי ולא מקיימים דבר ולא ממלאים משאל ולא גומלים חסד ולא מתרחקים מן הרע בשום דבר, עד כי דברים רבים מדברי התורה עושים בעבור הכושת, כי רוב מכני אדם לא היו מכבדים את אבותם לולא הכושת, כל שכן זולתם, ולא היו משיבין אבדה ולא נמנעין מעבירה, כי כל אשר יעשה מכל אלה הדברים המגונים שזכרנו אינו עושה אותם אלא לאחר שיפשוט כמות הכושת מעליו, כמו שאמר הכתוב (ירמיה ו'), גם בוש לא יבושו גם הכלים לא ידעו, ואומר (צפניה ג'), ולא יודע עול בושת. ומן התימה הגדול שהוטבע האדם על הכושת מבני אדם, בעבור מה שזכרנו מתועלותיו בה ויותר ממה שזכרנו ולא הוטבע על הכושת מכוראו המשקיף עליו תמיד, כדי שלא יהיה מוכרח על עבודתו אותו ויחלש חיוב תגמולו עליו. אבל אנהנו חייבין להתכושש מן הכורא מדרך הבחינה ובידיעה מה שאנו חייבין מעבודתו ודעתנו השקפתו על נגלותינו ונסתרותינו, כמו שאמר הכתוב (יחזקאל ל"ו), בושו והכלמו מדרכיכם בית ישראל. אך רב טוב האלהים עלינו בשכל ובהכרה אשר בהם יחדנו משאר בעלי חיים. אין תועלתם לנו נעלמת ממנו בהנהגת גופנו והסדרת תנועותינו, מבלעדי מי שפקדם ממנו לפגע שאירע את מוחו. אך המדות אשר נגיע אליהן בשכל רבות מאד. מהן שבו נדע שיש לנו כורא חכם קיים אחד קדמון יכול, לא יכילחו זמן ולא מקום, נעלה ממדות הברואים והתרומם ממחשבות

DUTIES OF THE HEART

has uses. For were it not for the ability to forget, a man would never be free from melancholy. No joyous occasion would dispel his sadness. The events that should delight him would afford him no pleasure, when he recalled the troubles of life. Even from the realization of his hopes he could not hope to derive rest and peace of mind. He would never refrain from grieving. Thus you see how memory and forgetfulness, different and contrary to each other as they are, are both endowments bestowed upon man, and each of them has its uses. Next consider the feeling of shame with which man alone has been endowed. How high is its value, how numerous are its uses and advantages. Were it not for this feeling, men would not show hospitality to strangers. They would not keep their promises, grant favours, show kindness, nor abstain from evil in any way. Many precepts of the Torah are fulfilled only out of shame. A large number of people would not honour their parents, if it were not for shame, and certainly would fail to show courtesy to others. They would not restore a lost article to its owner nor refrain from any transgression. For whoever commits any of the disgraceful acts which we have mentioned, does so only when he has cast off the vestment of shame. As Scripture saith (Jer. 6:15) "Yea they are not at all ashamed, neither know they how to blush." (Zeph. 3:5) "The unrighteous knoweth no shame."

It is very remarkable that man has been naturally endowed with the feeling of shame in the presence of his fellows—a sentiment, some advantages of which have been noted, while more have been omitted. And yet a human being is not naturally affected by such an emotion in the presence of his Creator who observes him continually. It has been thus ordered, so that a human being's service of God shall not be compulsory and its meritoriousness lessened. It is, however, our duty to feel shame in the presence of the Creator, as a result of reflection, realization of the service we owe to Him, and our consciousness that He beholds everything that we do openly or secretly; as Scripture saith (Ezek. 36:32) "Be ashamed and confounded for your ways, O House of Israel."

The abounding goodness of God to us is manifested in the capacities of thought and perception with which he has uniquely endowed us and distinguished us from other living creatures. The value of these faculties in the care of our bodies and ordering of our activities is known to all, with the exception of those who have suffered a loss of these faculties as a result of cerebral injuries.

There are many other benefits that we derive from the understanding. Through the understanding we know that we have a Creator,—wise, everlasting, a unity, who has existed from all eternity; infinite in power, unlimited in time and space; exalted above the qualities of His creatures and beyond the conception of all existing beings; merciful,

ש ע ר ה ב ח י נ ה

הנמצאים, רחום וחנן ומטיב, לא ידמה אל דבר ולא יתדמה אליו דבר. וגם מהם שאנחנו מכינים בו החכמה והיכולת והרחמים המקויימים בעולם וחיוב עבודתו לאשר יאות לו ובעבור טובתו הכוללת והמיוחדת, ובשכל יאמן אצלנו ספר תורת האלהים הנאמנה הנתונה למשה נביאו עליו השלום. ומפני שכל האדם והכרתו הוא בא לידי חשבון ומדקדק עליו בוראו יתברך, ומי שפקד שכלו מסתלקות מעליו המעלות האנושיות כלן והמצות והגמול והעונש, וממעלות השכל שבו ישיג האדם כל מושגיו המוחשיים והמושכלים, ובו יראה מה שנעלם מחושי הגשמיים מן הנראות, כנסיעת הצל ומעשה הטפה האחת מן המים כצור החלמיש, ובו יבדיל בין האמת והשקר ובין היתר והחסר והטוב והרע והמשובה והמגונה, ובין הראוי והאפשר והנמנע, ובו יעביד שאר מיני חיים בתועלותיו והנאותיו, ויכיר מקומות הכוכבים ויעמוד על מרחקיהם ותנועות גלגליהם, ויבין הערכים וההקשות שבחכמת השעור וצורות המופת אשר בחכמת הדבר, ושאר החכמות והמלאכות שיארך זכרם. וכן שאר כל מדות האדם כאשר תבחנם תמצאם בתכלית התקנה והתועלת לו, כאשר זכרנו בשכל. ואחר כך חשוב כמה שהטיב בו האלהים לאדם בדבור והסדרת הדברים אשר יליץ בהן על מה שיש בנפשו במצפנו ויבין בהן עניני זולתו. והלשון קולמוס הלב ושליח המצפון. ולולא הדבר לא היה לאדם צוות בחבירו והיה כבהמה. ובדבור יראה היתרון בין בני אדם, ובו תהיה ברית כרותה ביניהם ובין האלהים ועבדיו. ובדבור ישוב האדם ממעוותיו ויבקש כפרת עונותיו. והוא הראיה על חשיבות האדם וגריעתו. וכבר נאמר כי האדם הלב והלשון, ובו השלמת גדר האדם, רצוני לומר,

DUTIES OF THE HEART

gracious and beneficent; resembling naught while naught resembles Him. It is through the understanding that we realize the Creator's wisdom, power and mercy, of which the universe furnishes indubitable evidence. It is the understanding which shows us that we ought to serve Him, because service is rightly due to Him, and because of His beneficence, bestowed upon all universally and on each one specifically. Through the understanding we are confirmed in our faith in the truth of the Book of God's Law given to Moses, His prophet, peace be upon him. According to a human being's faculty of reason and perception, he is an accountable creature whom his Creator holds to a strict reckoning. A person whose understanding has failed him, loses all the excellencies of a human being. Laws are no longer binding upon him; he is not amenable to reward or punishment.

Among the benefits of the understanding it is to be noted that by its aid man obtains his knowledge of all things perceived by the senses or apprehended by the intellect. By the understanding he discovers aspects of visible objects, undisclosed to the physical senses, as for instance, the *movement of the shadow*,* or the action of a single drop of water on the flinty rock. By the understanding man distinguishes between truth and falsehood, between excess and deficiency, between good and evil, between the laudable and despicable, between the necessary, the contingent and the impossible. By his understanding, man makes other living creatures work for his benefit and pleasure. By the use of this faculty, he recognises the position of the stars, determines their distances and their movements in their orbits, comprehends the relations and analogies treated in the science of mathematics, the figures and modes of demonstration [syllogisms] set forth in logic, and other sciences and arts too numerous to mention. So too, all the other faculties of man, if you study them, you will find, display the utmost perfection and are of the highest value to him, as we have shown is the case with the understanding.

Reflect further on the benefits God has bestowed on man by the gift of speech and the orderly arrangement of words, whereby he gives expression to what is in his mind and soul and understands the conditions of others. The tongue is the heart's pen and the mind's messenger. Lacking speech, there would be no social relations between one person and another; a human being would be like the cattle. Speech makes manifest the superiority of an individual among his fellows. By means of speech, covenants are made among human beings and between God and His servants. By means of speech, a man turns away from his perversities and seeks forgiveness for his iniquities. Speech it is that demonstrates a man's worthiness or unworthiness. Man, it has been said, is heart

*On the Sun-dial, by which the hour of the day may be ascertained.

ש ע ר ה ב ח י נ ה

הדבור, כי גדר האדם חי מדבר מת ובו נבדל מן הבהמות. ואחר כך חשוב במעלות אותיות המכתב והכתיבה, אשר בהמה מחברים מעשי העוברים והנמצאים לבאים אחריהם ומגיעים דבריהם אל מי שאינו נמצא עמם ויודעים דברי הרחוקים מהם ועניני קרוביהם אשר בארץ אחרת, שאפשר שבהגיעם אליהם חיי רוחם והצללת מרעתם ושחיתותם, ובו תתקיימנה החכמות בספרים ויתחברו הענינים המפוזרים בלבבות, ובו כותבין מה שיש ביניהם מעניני משא ומתן ומחורה והלואה וקנין ונשואין וגירושין, והענין רב מהשלים. ומהשלמת הטובה על האדם שהוכן לו כף ואצבעות לתקן בהן הרושם והמכתב והריקמה וקדיחת האש ושאר המעשים והמלאכות הדקות, מבלעדי שאר מיני החיים מפני שאינם צריכים להם. ואומר כי אין אבר שזכרתי תועלתיו שאין סימני החכמה נראים בהרכבתו ותכונתו וחבורו למי שמתבונן בהם, ועדותם חזקה וראיתם גלויה על חמלת הבורא עלינו. וכבר באר גלינו"ס בכמה ספרים תועלות האברים באר היטב, ואלו היינו מכונים לבאר את זה באבר אחד לבדו, היינו יוצאים בדברים מגבול הדרך הקצרה. ובמה שהבאנו די להעיר מי שיורחו הבורא דרך הצלתו בעזרת השם:

אך הכחינה בשאר מיני החיים והנהגתם ומחיתם איננה נעלמת ממי שמסתכל בהן ומתבונן סימני החכמה מהם, ועל כן שונים אותם הספרים בזכרם פליאות הבורא יתברך, כמו שאמר לאיוב (סימן ל"ח), מי יכין לעורב צידו כי ילדיו אל אל ישועו, ואמר (תהלים קמ"ז), נותן לבהמה לחמה לבני עורב אשר יקראו. והרבה כאלה. וכן כשהוא מעיין במרוצת הגלגלים החלוקים בתנועות משתנות והמאורים החלוקים לסדר ענין הכל, בהם יראה מסימני היכולת והחכמה מה שלא תכילו מחשבת אדם וילאה לספרם בלשון, כמו שאמר דוד עליו השלום (שם י"ט), השמים מספרים כבוד אל ומעשי ידיו מגיד הרקיע, ושאר המזמור. ואמר (שם ח'), כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננתה. ומן המופלא שבמה

DUTIES OF THE HEART

and tongue. And this completes the definition of a human being. For a human being is defined as "a living rational mortal," and by speech, he is differentiated from the brute creatures.

Then consider the advantages derived from written characters and the art of writing. By their aid, the deeds and affairs of those who have passed away and of those who are still existing are recorded for the benefit of those who will come after them; communications reach the absent, and information is received concerning those far away and concerning relatives in another country; and it is possible that the receipt of this information may save their lives or deliver them from misfortune and mishaps. By this means, knowledge of the sciences is preserved in books; desultory thoughts are gathered together. Men write down their dealings with each other in commercial transactions, in loans, purchases, marriages, divorces.** The subject is too wide to be dealt with completely.

A crowning benefit bestowed on man is that he has been provided with hands and fingers, with which he can draw, write, embroider, kindle fire, and perform other acts and fine operations that are beyond the capacity of other living creatures, because these are not needed by them. I assert that there is not one of these organs the uses of which I have mentioned that does not show to one who reflects on them marks of divine wisdom in its structure, form and combination with other organs. They furnish strong evidence and clear proof of the Creator's mercy towards us. Galen, in numerous treatises, has expounded the functions of the bodily organs. Were we to do so in the case of one of these, we would depart from the rules of conciseness. What we have adduced is sufficient to arouse any one to whom the Creator will point out the way of his salvation.

The study of the other species of animals, their habits and their sustenance will not be ignored by one who observes them and reflects upon the marks of divine wisdom to be discerned in them. Hence, the Scriptures repeatedly refer to them, when mentioning God's wonders (Job 38:41) "Who provideth for the raven his prey when his young ones cry unto God;" (Ps. 147:9) "He giveth to the beast his food, and to the young ravens which cry." There are many other passages to the same effect. And so too, when one studies the course of the heavenly spheres, distinguished by their various movements and the individual luminaries—all contributing to the order of the Universe—he will see in them evidences of power and wisdom, such as the human mind cannot grasp and would become weary in attempting to describe. As David, peace be upon him, said, (Ps. 19:2) "The heavens declare the glory of God, and the firmament sheweth forth His handiwork;" (Ps. 8:4) "When I behold

**The Arabic original adds—emancipation of slaves.

שנפלת עליו עין האדם מכריאות הבורא יתברך הגדולות, השמים, כי בכל מקום שהוא עומד מן הארץ יראה חצי הגלגל הסובב את הארץ, וכשמסתכל בו האדם על דרך הבחינה יראה כי הבורא אותו בחפצו אין תכלית ליכלתו וחכמתו וגדלו, כי כאשר אנחנו רואים ממעשה בנין בני אדם הקדמונים מאומה, נתמה על יכלתם לעשות כמוהו ויורנו על חזקת גופם ויקרת נפשם לעשותם מכצר חזק לעצמם, וכאשר יגדל בעינינו זה המעט המזער והמעשה הנבזה הזה שאינו מוסיף על מעשינו אלא מעט, כמה אנו חייבין שתגדל תמיהתנו על בורא שמים וארץ וכל אשר בהם, מבלי יגיעה ומורח ולא ליאות ועמל מאין דבר ולא על דבר אלא ברצונו וחפצו, כמו שנאמר (שם ל"ג), בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם, ומן הטובות על האדם כי כל אשר תסתכל בסימני החכמה בברואים תמצאם עם מה שהן מעידים בו לבורא מן האלהות ומן האחדות, אינם נמלטים להיות בס לאדם אופני תועלת וכונת תקנה, אלא שקצתם גלויים וקצתם נעלמים, ומהם האור והחשך כי תועלות האור נגלות ונראות אינן נעלמות, אך החשך תועלותיו נעלמות, מפני שבני אדם משתוממים בו ונפסקים מעשיהם ותנועותם בכואו, ולולא חשכת הלילה היו גופי רוב בעלי חיים כלים בהתמדת יגיעתם ועמלם ואורך תנועתם. ובלילה יבדל קצת הזמן מקצתו, ובו יודעו הזמנים שאינם ידועים ואורך ימי החיים וקצרותם. ואלו היה הענין הולך תמיד על צורה אחת לא היתה מצוה תלויה בזמן כשכתות וכמועדים וכצומות, ולא היה בין בני אדם מועד לעת קצוב, ולא היו יודעין רוב הידיעות התלויות בזמן, ולא היה נגמר בשול המאכל בבטן אחד מבעלי חיים כראוי. ומפני שהיה האדם צריך לאור בלילה לעשות בו קצת מעשיו ולהיות בו צוות לחולת, העמיד לו הבורא במקומו מאור האש להשתמש בו בלילה בכל עת שירצה ויכבהו בכל עת שירצה. ומן התימה שיהיה מראה השמים מן המראים המחזיקים את עור העינים שהוא נוטה על השחור, ומכחו המיוחד לו שהוא מקבץ אור העינים ומחזקו, ואם היה מראהו לבן היה מזיק לעיני בעלי

DUTIES OF THE HEART

Thy heavens, the work of Thy fingers, the moon and the stars which Thou hast established." Wonderful it is that among all the great works of the Creator, which the human eye beholds, the heavens are always present. For wherever on earth a man stands, he sees above his head a hemisphere of firmament encompassing the earth. And when he contemplates it thoughtfully, he will realize that the One who created it by His Will is infinite in power, wisdom and greatness. For the sight of any example of architecture of the ancients arouses in us wonder at their ability to make anything like it, and indicates to us the physical strength and fine souls of those who constructed a strong fortress for themselves. Now, if such very small and petty work that transcends our capacity by but little, looms so large in our sight, how exceedingly indeed should we marvel at the infinite greatness of Him who created the heavens and the earth and all that therein is, without effort or exertion, labour or fatigue, out of nought, upon nought, solely by His will and wish. As it is said, (Ps. 33:6) "By the word of the Lord were the heavens made; and all the host of them by the breath of His mouth."

Among the benefits bestowed upon man, the following is to be noted. When you contemplate the marks of divine wisdom in created things, you will find that, besides testifying to the divinity and might of the Creator, they all without exception are in various ways useful to man and contribute to his improvement. While some of these uses are manifest, others are obscure. Take light and darkness for instance. The benefits of light are obvious and evident, but those of darkness are hidden. For human beings are uncomfortable in the dark; their activities and movements are interrupted at its arrival. But were it not for the darkness of night, the physique of most living beings would be destroyed by their incessant toil and protracted movements. One interval of time is distinguished from another through the recurrence of night. It gives knowledge of periods which would otherwise be unknown, (e.g. days and weeks) and determines the respective length or brevity of human lives.

If time were uniform (i.e. without alternation of day and night) there would be no ordinances for special seasons, such as sabbaths, festivals or fasts; no appointments could be made for a definite date; most of the sciences related to time would be unknown. Even food would not be perfectly digested by any living creature. As man however needs light at night to do some of his work, and to nurse the sick, the Creator has provided him with a substitute in the light of fire which he can kindle at any time and extinguish whenever he pleases. Wondrous too it is that the hue of the sky belongs to the colours that strengthen the sight. For it inclines to black which has the special quality of gathering together and strengthening the light that enters the eyes. Had the colour of the sky been white, it would have injured the eyes of living creatures and weakened

החיים ומחלישם. וכן שאר החכמה בשאר הבריות:

ומר טוב האלהים על האדם ששם מוראו על שאר החיים המזיקים, כמו שנאמר (בראשית ט'), ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ וגומר, כדי שיהיה התינוק במוח מן החתול והעכבר והדומה לו, וכשהאדם מת איננו במוח מהן, כמו שאמרו רז"ל, תינוק בן יומו חי אינו צריך לשמרו מן העכברים, עוג מלך הכשן מת צריך לשמרו מן העכברים, שנאמר, ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית וגומר. וממה שראוי לך להבין מכל הבריות העליונים והתחתונים מקטנם ועד גדולם הענין הנעלה ⁽¹⁾ אשר בו סדר הכל והשלמתו ואינו מושג בחושים הגשמיים, והיא התנועה הדבקה לכל מחובר ואין חוש מהחושים הגשמיים משיג אותה, אך השכל משיג אותה באמצעות הנע אשר ישיגוהו החושים. ולולא התנועה לא היתה נגמרה הוית שום דבר מן הנמצאות ולא הפסדם. ואמר אחד מן הפילוסופים רוב הטבעים עם התנועה. וכשתבין סוד התנועה ותשכיל ענין אמתתה ורוחניותה ותדע כי היא מפלאי החכמה האלהית ותכיר רוב חמלת הבורא על ברואיו, אז יתברר לך כי כל תנועותיך נקשרות בחפץ הבורא יתברך והנהגתו ורצונו, הקטנה והגדולה שבהם והגלויה והנסתרת, חוץ ממה ששם כרשותך מבחירת הטוב והרע. וכאשר יתברר לך זה תפקוד עצמך בכל תנועה שתנוע. וזכור הקשר אשר קשרך הבורא בו והתבושש ממנו תמיד ותירא אותו ותמסר לדינו ותרצה בגזרותיו, תגיע אל רצונו ותהיה אחריתך לטוב, כמו שאמר הכתוב (תהלים ל"ב), והכופח בה' חסד יסובבנו. וממה שראוי לך לבחון בו מעניני העולם שתסתכל תמיד באחרית הדברים שהם מתקשים עלינו ומזדמנים לנו ותראה בהם פליאה גדולה, כי תרכה דברים באים על כרחנו ושבה אחריתם ובהפך. וכבר נאמר כי חבורה

(1) או : הנעלה

DUTIES OF THE HEART

them. Similarly, other marks of wisdom are exhibited by other created things.

Out of God's abounding goodness to mankind, He put the fear of man into other creatures that are noxious, as it is said (Gen. 9:2) "And the fear of you and the dread of you shall be upon every beast of the earth," so that an infant is secure against hurt by a cat or rat or similar creature, while a grown-up man, after death, is not safe from their attacks; even as our sages said "A living child, a day old, need not be guarded against rats; Og, King of Bashan, dead, needs such protection." What you should also realize is the exalted [*or* mysterious] property in all things created—the higher and the lower, from the smallest to the greatest—by which the entire universe is ordered and perfected, and which is not apprehended by the physical senses. This is the quality of motion, inherent in everything composite. None of the bodily senses can grasp it, but the intellect comprehends it by inference from the moving object which the senses apprehend. Had there been no motion, not one of existing things would have been brought into complete being, nor could any of them suffer destruction. A philosopher said that the majority of physical things are in a state of motion. When you will understand the mystery of motion, comprehend its true essence and spiritual character, realize that it is one of the marvels of divine wisdom and recognize in it the Creator's abundant compassion towards His creatures, it will become clear to you that all your movements are tied to the Creator's desire, guidance and will, whether these movements be great or small, visible or invisible, with one exception only, namely those movements that He has left to your discretion, in the choice of good or evil.

And when this will have become clear to you, watch yourself in every movement that you make. Be ever conscious of the bond by which the Creator has attached you to Him; continually feel abashed in His presence; revere Him; submit to His judgment; accept His decrees. And so you will attain His favour, and your future will be happy, as it is said (Ps. 32:10) ". . . But he that trusteth in the Lord, mercy shall compass him about."

In considering secular affairs, it is proper that you should always look to the final outcome of hard experiences. You will discover the surprising fact that many untoward events turn out in the end to be to our advantage, and vice versa. A story is told of a company of travellers who lay down near a wall to rest overnight. A dog, passing by, wetted one of them. The man awoke and got up to wash off the uncleanness. After he had gone some distance from his fellows, the wall fell down on his companions and killed them, while he alone escaped. Events frequently happen in similar or contrary fashion.

אחת מעוברי דרכים לנה אצל כותל אחד וכא כלב והשתין על אחד מהם ונעור וקם לרחוץ עצמו מן השתן. וכשהרחיק מחבריו נפל הכותל עליהם ומתו, וניצל הוא. והרכבה פעמים יקרה כזה והפכו. ומן הגדול שבדברים שראוי לך לבחון בהם כלילת מתנות האלהים לבעלי חיים וצמח האדמה בגשמים בעת הצורך אליהם וירידתם בעתם, כמו שאמר הכתוב (ירמיה י"ד), היש בהבלי הגוים מגשימים ואם השמים יתנו רביכים הלא אתה הוא ה' אלהינו ונקוה לך כי אתה עשית כל אלה, ואמר (שם ה'), ולא אמרו בלבכם נירא נא את ה' אלהינו הנותן גשם יורה ומלקוש בעתו שבועות חקות קציר ישמר לנו. ותמצא הכתוב מגדיל ענינם מאד באמרו (איוב ה'), עושה גדולות ואין חקר נפלאות עד אין מספר הנותן מטר על פני ארץ ושולח מים על פני חוצות לשום שפלים למרום וקודרים שגבו ישע. ומן התימה בסבת המזונות מן הזרעים כי גרגיר אחד מוציא אלף ויותר כשינצל מן הפגעים. וכבר נאמר כי ימצא בגרגיר אחד של חטה שלש מאות שבלים ובכל שכלת יותר מעשרים גרגרים, ונמצא אילנות גדולים אשר יהיה שרשם גרגיר אחד וגדול אחד על ההקשה אשר זכרתי מן הכפל. ישתבח ההכם החונן המסבב להיות הדברים הגדולים מן הקטנה והחלושה שבסכות, כאשר אמר הכתוב (שמואל א' ב'), ולו נתכנו עלילות. אך המרפים המיוחדים לאישי מיני החיים רבו מספר. וההכם כאשר יתבונן בהם ויבין סבותם יכיר חכמת מחשבת הכורא יתברך בהם, ועליהם אמר דוד (תהלים ק"ד), כלם אליך ישכרון לתת אכלם בעתו, תתן להם ילקוטון תפתח ירך ישבעון טוב, ואמר (שם קמ"ה), פותח את ירך ומשביע לכל חי רצון. ואני עתיד לבאר הענין הזה יותר בשער הבטחון בעזרת השם:

והגדולה שבמובות שהיטיב בהם הכורא לאדם והראיה החזקה עליו, התורה הנתונה למשה נביאו ע"ה והראות האותות על ידו, ושנות המנהגים והמכעים והראות המופתים הנוראים כדי להאמין בכורא יתברך ובנביא, כמו שאמר (שמות י"ד), וירא ישראל את ה' הגדולה אשר עשה ה' במצרים וייראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו, ואמר (דברים ד'), אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים אין עוד מלבדו, ואמר (שם), מן השמים השמיעך את קולו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה ודבריו

DUTIES OF THE HEART

One of the most important subjects on which you should reflect is that most perfect of God's gifts to living beings and to plants—the rain, which, besides falling in its due season, descends in showers when needed. As Scripture saith, (Jerem. 14:22) "Are there any among the vanities of the nations that can cause rain or can the heavens give showers? Art not Thou He, O Lord our God? Therefore we wait upon Thee, for Thou hast made all these things;" (Jerem. 5:24) "Neither say they in their heart: Let us now fear the Lord, our God, that giveth the former rain and the latter in due season; that keepeth for us the appointed weeks of the harvest." The importance of the rain, you will find also emphasized in the text (Job 5:9-11) "Who doeth great things and unsearchable; marvellous things without number: Who giveth rain upon the earth and sendeth water upon the fields; so that He setteth upon high those that are low, and those that mourn are exalted to safety."

How astonishing too is the growth of foods from seeds. A single grain, that has been saved from mishaps, produces a thousand grains and more. It has even been stated that out of one grain of wheat, as many as three hundred ears will spring up, each containing over twenty grains. We also come across gigantic trees whose roots have sprung out of a single seed or a single shoot and have increased many times as much as those mentioned. Praised be the All-Wise and Gracious One who brings into existence such vast effects from causes so small and weak, as Scripture saith (I Sam. 2:3) "And by Him actions are weighed." The foods assigned to different living creatures are too numerous to specify. The wise man, when he reflects on them and understands their causes, will recognize the supreme wisdom of the Creator's plan. Concerning these things David said (Ps. 124:27-28) "All of them wait for Thee, that Thou mayest give them their food in due season. Thou givest it unto them, they gather it; Thou openest Thy hand, they are satisfied with good." He says further (Ps. 145:16) "Thou openest Thy hand, and satisfiest every living thing with favour."

This topic will receive further exposition in the treatise on "Trust in God."

The greatest of the benefits that the Creator has bestowed upon man and the strongest proof of His existence is the Law that was delivered to Moses, His prophet (peace be upon him), and the manifestation of signs by him—changes in the normal natural phenomena, and exhibition of awe-inspiring wonders to induce faith in the Creator, blessed be He, and in His prophet; as it is said (Ex. 14:31) "And Israel saw the great work which the Lord wrought upon the Egyptians, and the people feared the Lord, and they believed in the Lord and in Moses, His servant." (Deut. 4:35-36) "Unto thee it was shown, that thou mightest know that the Lord, He is God; there is none else beside Him. Out of Heaven

שמעת מתוך האש. ואם יבקש אדם בזמן הזה לראות מה שחוא דומה לענינים ההם, יביט בעין האמת עמדנו בין האומות מעת הגלות וסדור ענינינו ביניהם, עם מה שאנו בלתי מסכימים עמהם בסתר ובגלוי והם יודעים בזה, כמו שהכמיחנו יוצרנו יתברך (ויקרא כ"ו), ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים וגומר, ואמר עזרא (בסימן ט'), כי עבדים אנחנו ובעבודתנו לא עזבנו אלהינו, ונאמר (תהלים קכ"ד), לולא ה' שהיה לנו יאמר נא ישראל בקום עלינו אדם, ושאר המזמור. ואני עתיד להרחיב בשער קבלת עבודת האלהים בזכרון רב טוב האלהים עלינו בתורתו אשר נתן לנו מה שיש בו די בעזרת השם. וממה שראוי לתת אל לבך ולבחון בו הסכמת בני אדם והתחברות לבותם עם רוב התחלקות מדותם, למנות עליהם איש מהם ומקבלין עבודתו ושומעין בקולו כמה שהוא מצוה ומזהיר אותם ויראים אותו, והוא שומר אותם וחומל עליהם ודן בצדק ביניהם ומנהיגם על מה שיש בו תקנת כלם, כדי שלא יתקלקלו עניניהם ולא יוכל האויב להם, ואלו היה כל אחד מבני אדם חושש לעצמו ולדחות מעליו, לא היו מסכימים על בנין מגדל ולא חומה והיו עניניהם מופקרים. ועל כל זה שהמושל בהם שומר חקי התורות ומנהיגם במשפטים צדיקים ובדרכים טובים וישרים והוא משרת לתורה ושומר מנהג הצדק ובהם תכון ממשלתו ותתמיד מלכותו, כמו שאמר (משלי כ'), חסד ואמת יצרו מלך, ואמרו רז"ל, הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו. ומה שצריך לך לבחון בו ולהבין סימני החכמה העליונה והיד הטובה ממנו, הוא הסכמת בני אדם על המקח ועל הממכר בזהב ובכסף והשתדלם להרכות מהם בחמלת הבורא עליהם שיהיה בהם תקון ענינם, ואם לא יעשה להם בהם חפץ בנפשם, כי כל מי שימצאנו רעב או צמא מחסרון המזון והמים לא יועילהו רובם

DUTIES OF THE HEART

He made thee to hear His voice, that He might instruct thee; and upon earth He made thee to see His great fire; and thou didst hear His words out of the midst of the fire." If any one seeks evidence at the present day similar to those just mentioned, let him look with candid eyes at our position among the nations since the Exile began, and our orderly condition in their midst, notwithstanding that we do not agree with them in belief or practice,—of which disagreement they are aware. This is even as our Creator promised us, (Levit. 26:44) "And yet for all that, when they are in the land of their enemies, I will not reject them, neither will I abhor them, utterly to destroy them and to break my covenant with them, for I am the Lord their God;" (Ezra 9:9) "For we are bondmen; yet our God hath not forsaken us in our bondage;" (Ps. 124:1 et seq.) "If it had not been the Lord who was for us, let Israel now say, if it had not been the Lord who was for us, when men rose up against us, then they had swallowed us up alive, when their wrath was kindled against us." In the treatise on the Worship of God, I will expatiate on the exceeding favour God has bestowed upon us in His Torah which he gave to us.

What you should also attentively consider is the fact that notwithstanding the wide diversity of dispositions among human beings, there is whole-hearted agreement among them in the appointment of one of their number to rule over them; they assume the obligation to serve him, and render him obedience in all that he commands and charges them. He on his part protects them, treats them with sympathy, judges their causes righteously, governs them for their common good, so that their interests shall not suffer and no enemy prevail against them. If every individual only cared for himself and only troubled to ward off hurt from his own person, men would never agree to build a tower or wall, and their common interests would be unprotected. This also is to be noted that the ruler himself observes the statutes, governs his people in accordance with righteous judgments and in good and upright ways, and withall is a servant of the law and observes righteousness. So conducting himself, his dominion will be established and his sovereignty endure, as it is said (Prov. 20:28) "Mercy and Truth preserve the King." Our sages also have said "Pray for the welfare of the government; since but for the fear thereof, men would swallow each other alive" (Ethics of the Fathers 3:2).

A subject that you should also examine, and derive from it evidences of the divine wisdom and beneficence, is the agreement of human beings to buy and sell goods for gold and silver which, through God's mercy, they endeavour to accumulate and thus improve their positions, though their actual needs are not thereby satisfied. For when any one is afflicted with hunger and thirst through want of food or lack of water, an abundance of gold and silver will not avail him or supply his wants.

ולא ימלא מחסורו. וכן אם ימצאהו באחד מאבריו כאב לא ירפא בזהב ובכסף. והרבה משתמשים בשאר המוצאים במיני הרפואות ומעט שמשתמשים בזהב ובכסף. ומפלאי סימני החכמה בהם שהם הרבה אצל קצת בני אדם מצד שאינם ריקים מהם והם מעט אצל רובם. ואלו היה הרבה אצל כלם לא היו מגיעים בהם אל חפץ, ומהם מעט מצד והרבה מצד, וכן הם יקרים מצד ונמכרים מצד מפני שאין תועלת בעצמם, וזה מן המהשבה המעולה אשר בחכמה העליונה. ואחר כך עיין בדברים אשר בהם קיום הגופות והשארם על ענינם ונבולם עד קצם, תמצאם ברכ ובמעט כפי רוב הצורך אליהם, וכל אשר יהיה הצורך אליו גדול יהיה מזומן ונמצא, וכל מה שאפשר לעמוד בלעדו ולהתעכב זולתו תהיה מציאותו יותר קשה והודמנותו מעומה. והדמיון בזה האויר הנשאף מפני שאי אפשר לעמוד בלעדיו שעה אחת בשום פנים המציאו הבורא יתברך בעולם והזמינו הזמנה שאינה נמנעת משום אדם באיזה מקום שיהיה ובכל עת וזמן. ומפני שהצורך גם כן למים אלא שהם יכולים לעמוד בלעדיהם יותר ממה שיכולים לעמוד בלתי האויר, שלחם הבורא על פני הארץ וקבצם במקום מיוחד, שהולכים בעלי חיים אליו, איננו נמנע מהם אלא שאינם בכל מקום כאויר ומביאים אותם בדמים לקצת בני אדם מה שאין כן באויר, והם מזומנים לקצת החיים יותר מקצתם, והאויר שוה במציאותו והשגתו לכלם תמיד על ענין אחד. ומפני שהצורך גם כן אל המאכל אלא שאפשר לעמוד בזולתו ולמצוא תמורתו יותר ממה שאפשר באויר ובמים הרבה, היתה השגתו יותר קשה ומציאותו יותר יקרה מן המים, אלא שהוא עם כל זה נמצא הרבה ואיננו נמנע כלל מבני אדם, וכן אודות המלכודים מן העורות והצמר והצמחים, יש מהם תמורה יותר מן המאכל והשגתם יותר מעומה אלא לאחר זמן, מפני שיוכל אדם לעמוד זולתם ולהסתפק מהם במעט בזמן ארוך יותר ממה שיוכל בזמן. אבל האבנים היקרות והזהב והכסף ושאר מיני המוצאים מפני שהיה הצורך אליהם בעצמם מעט ותועלתם יותר רחוקה אלא מצד ההסכמה עליהם, לא נמצא מהם אצל המון בני אדם מה שנמצא אצל אחד מהם.

DUTIES OF THE HEART

And if any one suffers pain in any of his limbs, he will not be cured by silver and gold; for while other minerals are largely used for medicinal purposes, this is less so in the case of gold or silver.

A wondrous evidence of wisdom it also is that, while a few individuals possess large amounts of these precious metals, the majority of mankind have but little of them. If all human beings possessed them in abundance, they could not use them as a medium for obtaining what they desire. Some people have much and others have little. They are precious from one point of view and of little account from another, because intrinsically they are useless. This too is within the plan of the Creator's supreme wisdom.

Then consider carefully the things on which depend the maintenance of human beings and continuance of their normal state and condition till the natural close of their lives. You will find that all things are more or less plentiful in proportion to the need for them. Whatever is greatly needed is readily at hand. Whatever, on the other hand, can be dispensed with, or one can for a time do without, is scarcer and harder to obtain. For example, the air that is breathed—since one cannot possibly exist without air for any length of time—the Creator has so provided, that at no time and in no place shall a human being be deprived of it. And since human beings, while also needing water, can exist without it for a longer period than they can without air, the Creator distributed that fluid over the entire surface of the earth, collecting it however in particular places to which creatures go and from which they are not excluded. But such places where water is collected are not found everywhere as is the case with air. Water has to be bought with money by some people. This is not the case with air. Water is more readily obtained by some than by others. But air exists for all and is obtained by all equally and in the same way. Food is also a necessity from which however we can abstain and for which we can find a substitute for a longer time than is possible in regard to air or water. Hence food is scarcer and harder to procure than water. But withal it is abundant and human beings are never deprived of it altogether.

So too with regard to garments of skin, wool and vegetable fibre. Substitutes for some of these can be more easily procured than in the case of food; and clothes take time to make up, the reason being that for a short period a person can dispense with a new supply of clothing, and content himself with a scanty wardrobe for a longer period than he can with a small supply of food. Precious stones, gold and silver and other minerals are essentially little needed. Their occasional use is due to convention. Hence a smaller quantity of these minerals is found among a multitude of human beings than of the food possessed by a single indi-

ש ע ר ה ב ח י נ ה

וזה בעבור העילה אשר זכרנו שיכול אדם לעמוד זולתם. ישתבח הבורא
החכם החומל והמרחם על עבדיו אשר עינו עליהם לטובה בכל מה שיש
בו תקנתם, אין אלוה מבלעדיו, כמו שאמר ליונה (בסימן ד'), אתה חסת
על הקקיון אשר לא עמלת בו ולא גדלתו וגומר, ואני לא אחום על נינוה
העיר הגדולה וגומר. ואמר דוד עליו השלום (תהלים קמ"ה), טוב ה' לכל
ורחמיו על כל מעשיו :

DUTIES OF THE HEART

vidual. The reason is, as we have stated, that a human being can do without these things.

Praised be the All-Wise and Compassionate Creator who shows mercy to His servants towards whom He directs His beneficent regard for their improvement. Even as He said to Jonah (4:10), "Thou hast had pity on the gourd, for which thou hast not laboured, neither madest thou it to grow, which came up in a night, and perished in a night; and should not I have pity on Nineveh, that great city . . ." And David said (Ps. 145:9) "The Lord is good to all and His mercies are upon all His creatures."

פרק ו' אך מפסידים הבחינה והדברים התלויים בה אומר, כי כל הדברים
המפסידים את היחוד אשר הקדמנו זכרם בשער הראשון כלם
מפסידים הבחינה, והשלשה פנים אשר הקדמנו זכרם בתחלת השער הזה
גם הם מפסידים. ומהם הגאות כמוכות הבורא שיחשוב הכסיל הפתי כי
הוא ראוי להם וליותר מהם, ואיננו כוהן כמוכות האלהים ולא יחייב את
נפשו לשבח עליהם ולהודות לבורא, ובכמהו אמר החכם (משלי ט"ז),
תועבת ה' כל גבה לב. אך הדברים התלויים בבחינה, מהם שיכין האדם
טובות האלהים עליו ושיקבל עבודתו בעבורם, ומהם שישגיב אל לבו
תמיד סימני חכמת הבורא ולא יעמוד מחשוב בהם ומחקור עליהם בכל
אשר יגיע אליו מן המוחשים והמושכלים ואיננו פוסק מראות סימן חדש
בכל יום, כמו שאמר דוד עליו השלום (תהלים י"ט), יום ליום יביע אומר.
ומה שראוי לך לדעתו בעת קריאתך מה שהעירותיך עליו בשער הזה כי
הוא מעט מהרבה, ממה שתגיע אליו בבינתך מסודי החכמה שנגלו לך בבור
לבבך וזכות נפשך. וכאשר תגיע מזה עד התכלית אשר ביכלתך, ראוי לך
לדעת, כי כל מה שעמדת עליו מחכמת הבורא ויכלתו בעולם הזה איננו
נחשב למאומה לנגד יכלתו וחכמתו, כי אין נראה אלא מה שהצורך אליו
בעבור האדם בלבד, לא כפי הגעת יכלתו כי אין לה קץ, וראוי שיהיה
בלבך מיראתו וגודל יכלתו כפיהו, לא כפי שתבין ממנו בלבד, אך דמה
עצמך בעולם אל ילד שיוולד בבור מאסר המלך וחמל עליו המלך וצוה לו
בכל הטוב לו וכל הצריך לתקנתו עד שגדל והשכיל ואיננו יודע מאומה

DUTIES OF THE HEART

CHAPTER VI.

As to the detriments to the examination of created things and matters connected therewith, I would say that all the factors noted in the first treatise as detrimental to the study of the Unity of God are equally injurious to the study of His works. In addition, there are the three circumstances mentioned at the beginning of this treatise. Another detrimental factor is the arrogant attitude towards the Creator's favours which the simple fool thinks are his due, and yet more beside. He does not examine these favours nor recognize any obligation on his own part to render praise and thanks to the Creator for them. Of such a person, the wise man said (Prov. 16:5) "Every one that is proud in heart is an abomination to the Lord."

The results of this examination will be that a person will understand the benefits he receives from God and will assume the obligation of serving Him that follows from that recognition. He will constantly recall the marks of divine wisdom and will never cease to think of them, and investigate them—both those that can be apprehended by the senses and those comprehended only by the intellect. And so he will discover every day a new mark of divine wisdom, as David said (Ps. 19:3) "Day unto day uttereth speech."

You should know that what I have called your attention to in this treatise, is but a small portion of the vast knowledge concerning the mysteries of wisdom you can acquire by your own understanding—mysteries which will be revealed to you if you preserve cleanliness of heart and purity of soul. When you have attained in these matters the utmost knowledge of which you are capable, you should realize that all this knowledge which you have acquired of the Creator's wisdom and power, as manifested in this universe, is as nought compared to His real power and wisdom. For only that is apprehended, which it is necessary for a human being to know for his own benefit. But such knowledge has no relation whatever to the extent of divine power, which is infinite. Hence you should think of the awe-inspiring nature of God and His infinite might as they essentially are, not as you with your limited intelligence can conceive them.

Imagine rather that your condition here on earth is like that of a child born in a prison belonging to a king. The monarch took pity on the infant and ordered that it should be provided with everything good for it and needed for its well-being till it grew up and attained mature intelligence. But the child had knowledge of nothing except the prison and its contents. A royal officer visited the lad regularly, brought him all

חוצן מן הבור ומה שיש בו והיה שליח המלך בא אליו תדיר בכל מה שצריך לו מנר ומאכל ומשתה וכמות והודיעו כי הוא עבד המלך וכי הבור וכל אשר בו וכל אשר יביא אליו מן המזון של מלך הוא וחייבו להודות לו ולשכחו. ואמר, אני משבח בעל הבור הזה אשר לקחני לעבד לו ויחדני בכל טובותיו ושם עינו ולבו עלי. אמר לו השליח, אל תאמר כן פן תחטא, כי אין הבור הזה לכדו ממשלת המלך, כי ברחבי ארצותיו מכפלי הבור הזה מה שלא יספר מרוב, וכן אין אתה לבדך עבדו כי עבדיו רבו מספר. וכן מה שהגיע אליך מטובותיו וחסדיו אינם נחשבים למאומה לנגד טובותיו על זולתך. וכן השגחתו עליך איננה נחשבת לנגד השגחתו על זולתך. ואמר הנער, אינני יודע מה שזכרת אך הבינותי מדבר המלך כפי מה שראיתי טובתו וממשלתו בלבד. אמר לו השליח, אמור, אני משבח המלך העליון אשר אין קץ למלכותו ולא תכלית לטובתו וחסדו, ואני כלא חשוב בין רובי חייליו ועניניו איננו כלום לפי גודל יכולתו. והבין הנער מענין המלך מה שלא היה מבין וגדלה מעלתו בנפשו ונכנסה אימתו בלבו ותגדל בעיניו טובתו ומה שהגיע אליו ממנו מפני גודל מעלתו ומעוט חשיבות הנער במלכותו ויגדלו מתנותיו אצלו. ואתה, אחי, שים לבך אל הדמיון הזה, כשתשתכל בגלגל הסובב את הארץ, כי אין אנו מבינים מה שיש בבקעה קטנה מן הארץ, כל שכן בכולה וכל שכן מה שיש אחרי הגלגל. התבונן, אחי, המשל הזה ובחון אותו והבן מענין הבורא יתברך כפיהו ויגדל בעיניך מה שהננך מטובו וחסדו אשר שם עליך עינו לטובה בכל בריותיו, והבט אל ספרו ומצותיו וחקיו בעין הגדולה, והעבר על מהשבתך רוב המורא והגדולה אשר תמצא בלבך למי שתמצא ידו מן הטוב יותר ממך מבני אדם, כי כפי יתרון מעלתו על מעלתך ומעוט צרכו אליך, תהיה גדולתו וטובתו אצלך. וכן תהיה למצותיו ואזהרותיו מעלה בלבך כפי זה והשתדלך ומרחק בעניניו. בין והתבונן, תמצא בעזרת השם. והאלהים ישימינו מאנשי עבודתו המכירים עניני טובתו ורחמיו וחסדיו, אמן:

נשלם השער השני, אל ה' אקרא ויענני.

DUTIES OF THE HEART

necessaries—light, food, drink, clothing; and informed him that he was a servant of the king, and that the prison and all it contained, as well as the food brought him, belonged to the king; and that therefore he was under an obligation to thank his royal benefactor and laud him. The lad replied, "I praise the owner of this prison who has accepted me as his servant, singled me out for all his bounties and favoured me with special notice and regard." Said the officer, "Do not say so, lest you sin. For the royal domain does not consist of this prison alone; but his widely extended lands infinitely exceed its limited area. Nor are you his only servant, for his subjects are countless. And the benefactions and kindnesses you have received are insignificant compared to those he has bestowed on others. The care that he has taken of you is of no account beside his care of others." "I know nothing of what you mention," the lad replied. "As to the king, I can only understand what I have myself experienced of his goodness and authority." The officer then said to the lad: "Say, 'I praise the august sovereign to whose dominion there are no bounds and whose goodness and kindness are without limit. Among his multitudinous hosts, I am of no account, and in the greatness of his might my affairs are nought.'" The lad now obtained some understanding—such as he had never had before—of what the king was, and thus his respect for the sovereign's exalted state increased. Reverence for the ruler penetrated his consciousness. Owing to the lad's realization of the king's high position and his own utter insignificance, the royal goodness and benefits extended to him as well as the gifts bestowed upon him were magnified in his eyes.

O my brother, pay attention to this tale when you consider the sphere that encompasses the earth. What exists in a small area on earth we cannot comprehend. How much less can we understand the whole of the earth and what is beyond this globe. Consider, brother, the parable. Study it thoroughly, and then think of the Creator as He is, and His goodness and loving-kindness with which He has favoured you will be more appreciated by you. From among all His creatures, He has taken special notice of you for your benefit. Look to His Scriptures, His commandments and statutes with a broad vision. Consider the great awe and respect you feel towards any man who has acquired more of worldly goods than you have. For the higher his position is compared with yours, and the less he stands in need of you, the more will you esteem his greatness and his beneficence; the more will you respect his commandments and prohibitions; the more energetically will you strive and labour in his affairs. Think and reflect and, with the divine help, you will find. And may God set us among those who are in His service and who realize His goodness, mercies and kindnesses.

AMEN.

השער השלישי

שער עבודת האלהים

בבאור אופני חיוב קבלת עבודת האלהים יתברך
וזה פתח השער

אמר המחבר: מפני שבארנו כמה שעבר חיוב יחוד האלהים בלב שלם ואופני בחינת טובותיו על האדם, התחייבנו לזכור אחר כן מה שהאדם חייב לנהוג בו כשיתברר אצלו, והוא קבול עבודת האלהים כפי אשר יחייבהו השכל למטיב על מי שהמטיב לו. וראוי להקדים בפתחת השער הזה באור אופני הטובות וחיובי ההודאה עליהם מבני אדם קצתם לקצתם, ונעלה מזה אל מה שאנו חייבין בו לבורא יתברך מן השבח וההודאה על רוב חסדו וגודל טובו עלינו. ונאמר, כי מן הידוע אצלנו, כי כל מטיב אלינו אנו חייבין להודות לו כפי כונתו להועיל לנו. ואם יקצר במעשהו לדבר שיקרהו ימנעהו מהמטיב אלינו, הודאתו חובה עלינו כיון שנתברר לנו, כי דעתו עלינו לטוב וכי כונתו להועיל לנו. ואם תגיע לנו שום טובה על ידי מי שלא כיון בה אלינו, יסתלקו מעלינו חיובי ההודאה לו, ואין אנו חייבין בה. וכאשר נתבונן בטובות בני אדם קצתם על קצתם, אינן יוצאות מאחד מחמשה פנים (ספרים אחרים: מינים): האחד, טובת האב על הבן; והשני, טובת האדון על עבדו; והשלישי, טובת העשיר על הרש כדי לקבל שכר שמים; והרביעי, טובת בני אדם קצתם לקצתם לקנות השם והכבוד ולגמול העולם; והחמישי, טובת החזק על החלש בעבור חמלתו עליו ושהוא כואב על ענינו. וצריך שנעיין עתה בכונת כל אשר ספרנו, אם אינה תלויה בדבר כי אם לתועלת מי שממטיבין אליהם אם לא. ותחלתם, טובת האב על בנו. ומן הידוע, כי הוא מכוין לתועלת עצמו בו, כי הבן נתח מהאב עם עוצם תקותו (ספרים אחרים: תשוקתו) בו. והלא תראה, כי הוא מרגיש עליו יותר מגופו במאכלו ובמשתהו ובכסותו ולדחות כל

THIRD TREATISE

On the service of God, expounding various grounds for the obligation to assume the service of God, blessed be He.

INTRODUCTION

Having, in the previous treatises, expounded the obligation of wholeheartedly acknowledging the unity of God and the obligation of examining the various modes of His benefits to mankind, we have next to indicate what a human being's conduct should be, once the foregoing has become clear to him—and that is to assume the obligation of the service of God, as reason would require from a beneficiary to his benefactor. It is proper to open this treatise with an exposition of the various kinds of benefits human beings render each other, and the corresponding obligations of gratitude. We shall then ascend to the consideration of what we owe to the exalted Creator in praise and thanksgiving for His abounding kindness and great goodness to us.

We assert, as a truth generally recognized, that if anyone benefits us, we are under an obligation of gratitude to him in accordance with his intent to help us. Even if he actually falls short, owing to some mishap which prevents his benefiting us, we are still bound to be grateful to him, since we are convinced that he has a benevolent disposition towards us and his intention is to be of use to us. On the other hand, should we obtain any benefit through one who had no such intention, the duties of gratitude to that person would cease and we are under no such obligation.

When we consider the benefits human beings render each other, we find that these fall into five classes: (1) a father's beneficence to his child; (2) a master's to his servant; (3) a wealthy man's beneficence to the poor for the sake of heavenly reward; (4) the beneficence rendered by human beings to each other in order to gain a good name, honour and temporal reward; and (5) the powerful man's beneficence to the weak, induced by pity for the latter and sympathy with his condition.

Let us now consider the motive in each of the classes mentioned: Is it disinterested, the sole aim being to help the beneficiary, or is it not so? First, a father's beneficence to his child: It is obvious that the father's motive in this is to further his own interest. For the child is a part of the father, whose chief hope is centered in his offspring. Do you not observe that in regard to its food, drink, clothing and in warding off all hurt from it, a father is more sensitive about his child than about him-

נזק מעליו, ונקל בעיניו סבל הטורה והיגיעה בעד מנוחתו עם מה שהוטבעו עליו האבות מן הרחמים והחמלה על בניהם. ועם כל זה חייבה להם התורה והשכל על חבן העבודה והכבוד והיראה כמו שאמר הכתוב (ויקרא י"ט), איש אמו ואביו תיראו, (משלי א'), שמע בני מוסר אביך ואל תמוש תורת אמן, ואמר (מלאכי א'), בן יכבד אב ועבד אדוניו. ואם האב מוכרח בזה בדרך הטבע והטובה לאל והוא שליח בה בלבד. אבל טובת האדון על עבדו ידוע, כי הוא מכוין לתקן ממונו בממונו עם צרכו לעבודתו והוא אינו מכוין בזה כי אם תועלת עצמו, ועכ"ז כבר חייבו הכורא יתברך בעבודתו והודאתו, כמו שאמר בן יכבד אב ועבד אדוניו, אבל טובת העשיר על הרש לקבל שכר שמים, הוא כסוחר שהוא קונה הנאה גדולה קיימת יגיע אליה אחר זמן, בטובה קטנה ואבודה ונבזית יתננה מיד, ולא נתכוון אלא לפאר נפשו באחריתו בטובה שהפקידה האלהים בידו לתתה למי שיחיה ראוי לה. ומן הידוע, כי ראוי לתודות אותו ולשבתו אף על פי שהיתה כונתו לפאר את נפשו באחריתו, ועל כל זה נתחייבה לו ההודאה, כמו שאמר איוב (בסימן כ"ט), ברכת אובד עלי תבא, ועוד אמר (שם ל"א), אם לא ברכוני חלציו ומנו כבשי יתחמם, אבל טובת בני אדם קצתם אל קצתם בעבור אהבת השבח והכבוד וגמול העולם, הוא כמי שאוצר דבר אצל חברו או מפקיד אצלו ממון מפני יראתו שיצטרך לאחר זמן, אף על פי שכונתו לתועלת עצמו בהפיכו לזולתו, כמו שאמרנו, חייב לו השבח וההודאה עליה, כמו שאמר החכם (משלי י"ט), רבים יחלו פני נדיב וכל הרע לאיש מתן, ואמר (שם י"ח), מתן אדם ירחיב לו ולפני גדולים ינחנן, אך טובת החומל על העני הכואב לו, הוא מכוין בה לדחות צער מעל עצמו אשר מצאהו מעגמת נפשו וכאבו למי שחמל עליו, והוא כמי שמרפא כאב

DUTIES OF THE HEART

self? To secure ease for it, the burden of toil and weariness is lightly borne by him—the feelings of tenderness and pity for their offspring being naturally implanted in parents. Nevertheless, the Torah and reason impose upon children the duty of serving, honouring and revering their parents, as Scripture saith: “Ye shall, everyone, revere his father and his mother” (Lev. 19:3); “Hear, O my son, the instruction of thy father and forsake not the law of thy mother” (Prov. 1:8); further, “A son honoureth his father, and a servant his master” (Malachi 1:6). (And these duties are enjoined) notwithstanding that the father is impelled by a natural instinct and the benefaction comes from God, while the parent is only the agent.

The kindness of a master to his servant: It is obvious that the master's intent is to improve his property by an outlay of capital, since he needs his servant's work, and his sole motive is to further his own interest. Nevertheless, the Creator, blessed be He, imposes upon the servant the duties of service and gratitude, as it is said, “A son honoureth his father and a servant his master” (Malachi 1:6).

The rich man's beneficence to the poor man for the sake of a heavenly reward: He is like a merchant who acquires a great and enduring pleasure which he will enjoy at the end of a definite time by means of a small, perishable and inconsiderable gift which he makes immediately. So the rich man only intends to win glory for his soul at the close of his earthly existence by the benefaction which God entrusted to him, in order to bestow it upon anyone who will be worthy of it. Yet it is generally recognised that it is proper to thank and laud a benefactor. Even though the latter's motive was to gain spiritual glory hereafter, gratitude is, nevertheless, due to him, as Job said: “The blessing of him that was ready to perish came upon me” (Job 29:13); and further, “If his loins have not blessed me, when he warmed himself with the fleece of my sheep” (Job 31:20).

Kindness men show each other for the sake of praise, honour and temporal rewards: This is as if one were to deposit an article in another's care or entrust him with money, because of the depositor's apprehension that he may need it later on. Although, in benefiting another person, the aim is to further his own interests, the benefactor is nevertheless entitled to praise and gratitude for his kindness, as the wise king said, “Many court the generous man, and everyone is a friend to him that giveth gifts” (Prov. 19:6); and he also said, “A man's gift maketh room for him and bringeth him before great men” (Prov. 18:16).

The kindness of one who has compassion on a poor man for whom he is sorry: The benefactor's motive is to get rid of his own distress that results from depression and grief for the one he pities. He is like one who cures a pain which has attacked him by means of the bounties that

שער עבודת האלהים

שמצאנו בטובת ה' עליו ואיננו נשאר מבלתי שבח, כמו שאמר איוב (בסימן ל"א), אם אראה אוכד מבלי לכוש ואין כסות לאביון, אם לא ברכוני חלציו ומגז כבשי יתחמם. וכבר נראה ממה שהקדמנו, כי כונת כל מטיב לזולתו מבני אדם היא לתועלת עצמו תחלה ולקנות קשוט נאה לעולם הזה או לעולם הבא, או לדחות צער מעל נפשו, או לתקנת ממונו, ואין כל זה מונע משכחם והודאתם ומיראה ומאהבה אותם ומהשיב להם גמולם, אף על פי שהטובה ההיא שאולה בידם והם מוכרחים להמשיב בה כאשר זכרנו, וטובתם אינה תמידית ולא נדיבותם נמשכת, וחסידותם מעורבת עם כונת תועלת נפשם או לדחות ההיזק ממנה, אם כן כמה האדם חייב מן העבודה והשבח וההודאה לבורא הטובה והמטיב בה אשר אין תכלית לטובתו, אך היא מתמדת ונמשכת מבלתי כונת תועלת ולא דחיית נזק, רק נדבה וחסד ממנו על כל המדברים:

וממה שראוי לעמוד עליו כי כל מטיב לזולתו מבני אדם מכל המינים אשר זכרנו, אין לו יתרון על מי שמטיב לו אלא במקרה מן המקרים, אבל באנושותם (ספרים אחרים: בישותם) ועצמם הם נמשלים וקרובים זה לזה בעצם ובדמות ובחבורם ובצלמם וטבעיהם וברוב מקריהם, ועם כל זה חייב מי שמטיב לו מן העבודה למטיב מה שספרנו, ואם היינו חושבים כי מי אשר מטיבין לו בתכלית החסרון והגריעות ובהרכבתו וחבורו ודמותו, היה חייב בעבודה יותר. וכן כאשר נחשוב כי המטיב בטובה טוב ושלם מכל נמצא, ומי שמטיבין לו גרוע מכל נמצא וחלוש מכל נברא, השכל מחייב בתוספת העבודה למטיב עד אין תכלית. וכאשר נבחן על ההקשה הזאת דבר הבורא יתעלה ובני אדם בשכלנו נמצא הבורא יתברך נעלה ונשא ומרומם על כל נמצא וכל מושג בהרגשה ובשכל, כפי אשר התבאר בשער הראשון מן הספר הזה. וכן נמצא האדם כהקשתו אצל שאר מיני החיים

DUTIES OF THE HEART

the Lord bestowed upon him. Nevertheless, he is not to be without due praise, as Job said, "Could I see any perish for want of clothing or any poor without covering? Did not his loins bless me, when he warmed himself with the fleece of my sheep?" (Job 31:19-20).

From what has here been advanced, it is clear that anyone who bestows benefits on others has first his own interest in mind—either to secure an honourable distinction in this world, or hereafter, or relieve himself of pain, or improve his material substance. Yet all these considerations do not absolve the beneficiaries of their duty of praising, thanking, respecting and loving their benefactors and making them some return. And this, despite that the benefit was only loaned to the benefactors; that they were obliged to dispense it, as we have pointed out; and that their beneficence is not permanent, their generosity not prolonged, and their benevolence is mixed with the intent either to further their own interest or ward off injury. How much more then does a human being owe service, praise and gratitude to Him who created the benefit and the benefactor, whose beneficence is unlimited, permanent, perpetual, without any motive of self-interest, or purpose of warding off injury, but only an expression of grace and loving-kindness emanating from Him towards all human beings.

We should furthermore bear in mind that a human being who renders a kindness to another in any of the modes above specified is not superior to the person whom he benefits, except in some casual detail, while in their humanity and essential characteristics they are alike and akin to one another, in substance and form, in physical conformation and figure (or mentality—Gen. 1:27) in their natures and in a larger part of what happens to them. Nevertheless the beneficiary, as we have set forth, is under an obligation of service to his benefactor. And if we thought that the beneficiary was extremely defective and imperfect in his physical conformation, figure and appearance [we would conclude that], the obligation of service on his part would be so much the greater. So also, if we should deem the benefactor the best and most perfect of all beings, while the beneficiary was the most defective of all things and the weakest of all creatures, reason would require that the service to the benefactor should be increased to an infinite degree.

Following this analogy, when we investigate the relation of the Creator, blessed be He, to human beings, we will find that the Creator, blessed be He, is infinitely exalted and glorified above everything existing, above all that can be apprehended by the senses or conceived by the intellect as has been expounded in the first treatise of this book; and that a human being, in comparison with other species of animals, is the most defective and weakest of them all.

שער עבודת האלהים

שאינם מדברים חסר וחלש מכלם. ויראה לך זה בשלשה ענינים. אחד מהם בענין גדולו ועוללותו, כי נמצא שאר מיני החיים חזקים ממנו ויכולים לסבול הצער יותר ולנשא את עצמם, ואינם מטריחים אבותם בגדולם כאדם. והענין השני כשנעין כמה שיש תוך גוף האדם מן הלכלוכים והמנופים ומה שיראה עליו מחוץ ממה שהוא קרוב מהם כשהוא נמנע מן הרחיצה והנקיות ימים רבים וכן כאשר ימות, כי זוהמתו יותר כבדה מכל זוהמת כל נבלות שאר בעלי חיים וצואתו יותר מסרחת מצואת שאר בעלי חיים וכן שאר מנופיו. והענין השלישי מה שהוא נראה מחולשת תחבולותיו כשיחסר כח הדבר אשר נתן בו יתרון על שאר החיים שאינם מדברים למאורע שיארע במוחו, כי בעת ההיא יהיה נעוה ונתעה משאר ב"ח, ואפשר שישחית עצמו בשחיתות וכתמות, ונמצא רוב בעלי חיים שיש להם מן ההכרה בדרכי טובותם והתחבולה בהשגת מזונותם, מה שמקצרים רבים מן המשכילים שבבני אדם מכמותה, כל שכן מי שיפקד שכלו מהם. וכאשר נעמוד במחשבותינו על גדולת הבורא יתברך ועוצם יכלתו וחכמתו ועשרו ונשתכל בחלישות האדם וחסרונו ושאינו מגיע אל השלמות ורוב צרכו ורישו לדבר שימלא מחסרו, ונבחן רוב טובות הבורא יתברך וחסדו עליו ושבראוהו כמו שבראוהו מן החסרון בעצמו, והוא רש וצריך אל מה שיש בו תקנתו ולא יגיע אליו כי אם ביגיעת נפשו, וזה מחמלת הבורא עליו כדי שיכיר את עצמו ויבחן בכל עניניו וידבק בעבודת האל על כל פנים ויקבל על זה גמול העולם הבא אשר לו נברא, כמו שהקדמנו מן הדברים בשער השני מן הספר הזה, כמה האדם חייב לו יתברך מן העבודה והיראה והשכח וההודאה והתמדת התהלה, עם ברור חיוב כל אשר הקדמנו מן שבח בני אדם והודאתם קצתם לקצתם,

DUTIES OF THE HEART

This can be demonstrated in three respects:

(1) In respect to his infancy and early childhood: For we find that other species of living creatures are stronger than he is, better able to endure pain and move independently, and do not trouble their progenitors in their period of growth to the same extent as a human being does.

(2) In respect to the filth and foulness within the human body and the similar appearance of exudations on its external surface when one has neglected to wash and cleanse himself for a length of time, as also in respect to the state of the body after death—the effluvium of a human corpse being more noisome than that of the carcasses of other creatures, and a human being's ordure more offensive than that of other creatures.

(3) In respect to a human being's helplessness resulting from an injury to his brain, when he loses the rational faculty which God bestowed upon him and which constitutes his superiority to the other creatures that are irrational. For at such times he is stupider and more senseless than other animals. He may inflict serious injuries on himself and even kill himself. Most animals, too, we find, possess an apprehension of what will be to their advantage, and show an ingenuity in obtaining their food, while many intellectual men fall short in this regard, not to speak of one who has lost his senses.

When we concentrate our thoughts on the greatness of the Creator, exalted be He, on His infinite might, wisdom and plenitude of resources; and then turn our attention to a man's weakness and deficiency, in that he never attains perfection; when we consider his poverty and lack of what he needs to supply his wants and then investigate the numerous bounties and favours which the Creator has bestowed on him; when we reflect that the Creator has created man as he is with deficiencies in his very being—poor and needing for his development all requisites which he can only obtain by exerting himself—this too proceeding from the Creator's mercy to him, so that he may know himself, study his conditions and cleave, under all circumstances, to the service of God, and so receive for it a recompense in the world to come, for the attainment of which he was created, as we have already set forth in the second treatise of this book—how much indeed then does a human being owe to the blessed Creator, in service, thanksgiving and continuous praise, in view of the demonstration already given of the obligation of praise and gratitude that human beings owe to each other for favors rendered them.

Should anyone be so foolish as to contest this obligation of a human being towards the Creator—when he examines and closely

שער עבודת האלהים

ואם יש איש סכל שחולק בחיוב כל זה לבורא יתברך על האדם, כשהוא מבחין ומתבונן בענין הזה ומודה באמת על עצמו, הלא יעור הישן ויקיץ המתעלם ויבחי'ן הכסיל וישכיל המשכיל בירור חיוב קבלת עבודת האלהים עם בירור הראיות ופרסום העדים ואמתת המופתים, וכמו שאמר הנביא עליו השלום למי שהתעלם מעיין בקבלת עבודת האלהים יתברך (דברים ל"ב), הלי' תגמלו זאת עם נבל ולא חכם, אם כן כבר נתברר חיוב קבלת עבודת האלהים על בני אדם מצד התמדת טובותיו עליו. וצריך שנבאר מענין השער הזה עשרה ענינים, אחד מהם ההערה על העבודה וחלקיה, והשני בצורך המביא אל כל חלק מחלקיה, והשלישי בגדר העבודה וחלקיה ומעלותיה, והרביעי בצורת ההערה התוריה וחלקיה ומעלות אנשים בידיעת ספר התורה והכנת ענינו, והחמישי בצורת ההערה השכלית ולהודות עליה על דרך השאלה והתשובה, והששי במיני חיובי העבודה כפי מיני הטובות ומחלקותיה, והשביעי בבאור הפחות מה שחייב בו מי שמטיבין לו בטובה מן הטובות למטיב בה, והשמיני במחלוקת החכמים בהכרה ובצדק והדעת הקרובה אל האמת מן הדעות בזה, והתשיעי בספור סוד יצירת המין האנושי בעולם הזה בדרך קצרה, והעשירי בספור דרך השמוש בכל מדה ממדותינו במקומה :

DUTIES OF THE HEART

studies the subject, and candidly acknowledges the truth to himself, the sleeper will surely awake, the negligent will be aroused, the ignorant will investigate, the intelligent will comprehend the demonstration of the obligatory character of the service of God, the proofs for which are so clear, the evidence of which is so manifest, and the indications are so true; as the prophet (peace be unto him) said concerning one who neglects to reflect upon the obligation of the service of God, "Do ye thus requite the Lord, O foolish people and unwise?" (Deut. 32:6).

Thus the obligation to assume the service of God, incumbent on human beings in view of the bounties He continually bestows on them, has been demonstrated.

In dealing with the subject-matter of this treatise, we have now to expound ten topics:

- (1) the necessity of arousing men to God's service, and the methods to be employed to this end;
- (2) the need for each of these methods;
- (3) definition of the service (of God); its divisions and degrees;
- (4) the form which the Torah takes to arouse us; its divisions; and the excellencies which men attain through knowledge of the Torah and comprehension of its contents;
- (5) the way in which the exercise of our reasoning faculties prompts us in this regard, set forth in the form of questions and answers;
- (6) the various classes of obligations to the service of God, corresponding to the various kinds of benefits received, and their divisions;
- (7) exposition of the minimum of service which the recipient of any benefit owes to the benefactor;
- (8) the difference in the views of the learned in regard to (the problem of) necessity and (divine) justice, and which of these views is nearer the truth;
- (9) the mystery of the purpose for which the human species was created on earth, compendiously set forth;
- (10) an account of the use we should make of all our capacities, each in its right place.